

Crna Gora
Uprava za željeznice

Adresa: Hercegovačka 75
81000 Podgorica, Crna Gora
tel: +382 20 232 237
fax: +382 20 232 128
www.gov.me/uzz; info@dzzcg.me

Br. 01-344/23-438/1

12.10.2023. godine

**GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O BEZBJEDNOSTI ŽELJEZNIČKOG
SAOBRAĆAJA
ZA 2022. GODINU**

Obradio:

mr Miroslav Kukavičić, dipl.građ.ing.

DIREKTOR

MSc Denis Lukač, dipl. inž. saob.

Crna Gora
Uprava za željeznice

Adresa: Hercegovačka 75
81000 Podgorica, Crna Gora
tel: +382 20 232 237
fax: +382 20 232 128
www.gov.m/uzz; info@dzzcg.me

Br. 01-344/23-438/1

12.10.2023. godine

GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O BEZBJEDNOSTI ŽELJEZNIČKOG SAOBRAĆAJA ZA 2022. GODINU

Obradio:

mr Miroslav Kukavičić, dipl.građ.ing.

DIREKTOR
MSc Denis Lukač, dipl. inž. saob.

SADRŽAJ

UVOD	4
1 STRUKTURA ŽELJEZNICE	5
1.1 Spisak željezničkih prevoznika i upravljača infrastrukture.....	6
2 ANALIZA OPŠTEG TRENDA BEZBJEDNOSTI	6
3 CILJEVI BEZBJEDNOSTI I REZULTATI POSTAVLJENIH CILJEVA	7
3.1 Praćenje i analiza zajedničkih pokazatelja bezbjednosti (za period od 01.01.-31.12.2022. godine sa upoređenjem na isti period 2021. godine)	9
3.2 Mjere bezbjednosti inicirane nesrećama (karakteristični primjeri vanrednih događaja) 22	
3.3 Preduzete mjere i aktivnosti za poboljšanje stanja bezbjednosti u željezničkom saobraćaju	23
4 MONTECARGO	25
4.1 Ostvarivanje planiranih ciljeva bezbjednosti	25
4.2 Usporedni pregled planiranih bezbjedonosnih ciljeva i zajedničkih pokazatelja bezbjednosti	27
4.3 Praćenje i analiza zajedničkih pokazatelja bezbjednosti.....	27
4.3.1 Podaci o zajedničkim pokazateljima bezbjednosti (pokazatelji koji se odnose na nesreće, na prevoz opasnih materija, na samoubistva, na događaje koji predhode nesrećama i za izračunavanje ekonomskih posledica nesreća).....	27
4.3.2 Pokazatelji za izračunavanje ekonomskih posledica nesreća	28
4.4 Ocjena rizika bezbjednosti.....	28
4.5 Predlozi za poboljšanje nivoa bezbjednosti željezničkog saobraćaja.....	28
4.6 Stanje tehničke ispravnosti voznih sredstava	29
4.6.1 Lokomotive.....	29
4.6.2 Vučena sredstva – teretna kola	35
4.7 Izvršno osoblje	36
4.7.1 Provjera stručne osposobljenosti.....	36
4.7.2 Zdravstvena sposobnost	36
4.8 Vanredni događaji	37
4.9 Nabavka opreme i materijala.....	39
4.10 Disciplinski postupci	39
4.11 Opis sistema unutrašnje kontrole bezbjednosti.....	41
5 ŽELJEZNIČKI PREVOZ CRNE GORE AD PODGORICA	42
5.1 Ostvarivanje planiranih ciljeva bezbjednosti	42
5.2 Praćenje i analiza zajedničkih pokazatelja bezbjednosti.....	46
5.3 Zajednički pokazatelji bezbjednosti	47

5.4	Pokazatelji koji se odnose na nesreće.....	48
5.4.1	Pokazatelji koji se odnose na samoubistva (član 7).....	48
5.4.2	Ekonomski pokazatelji po vrsti vanrednog događaja (ozbiljni incidenti i nesreće) (član 9) 48	
5.4.3	Mjere bezbjednosti inicirane nesrećama i karakteristični primjeri vanrednih događaja	49
5.5	Bezbjedonosni ciljevi i planovi	50
5.6	Preduzete mjere i aktivnosti na poboljšanju stanja bezbjednosti u željezničkom saobraćaju	51
5.7	Rezultati inutrašnje kontrole bezbjednosti	52
6	ORGAN UPRAVE - UPRAVA ZA ŽELJEZNICE.....	53
	Uprava za željeznice je državni organ Crne Gore za oblast željezničkog saobraćaja. ..	53
6.1	Organizaciona šema Uprave za željeznice po sektorima.....	54
6.2	Nadležnosti	54
6.3	Zakoni i drugi propisi izdati u 2022. godini.....	55
6.4	Ugovor o obavezi pružanja usluga prevoza putnika od javnog interesa za 2022. godinu.....	56
6.5	Ugovor o tekućem održavanju javne infrastrukture za 2022. godinu.....	56
6.6	Izdane licence i sertifikati o bezbjednosti za upravljanje infrastrukturom i prevoz robe i putnika za 2022. godinu	56
6.7	Sertifikat za lice zaduženo za održavanje vozila (ECM sertifikat).....	57
6.8	Obuke iz bezbjednosti željezničkog saobraćaja.....	57
7	RAZVOJ BEZBJEDNOSTI NE ŽELJEZNICI	57
7.1	Analiza zajedničkih pokazatelja bezbjednosti	57
7.2	Preduzete mjere i aktivnosti za poboljšanje stanja bezbjednosti u željezničkom saobraćaju	58
8	NADZOR NAD ŽELJEZNIČKIM PREVOZNICIMA I UPRAVLJAČEM INFRASTRUKTURE	61
9	IZVJEŠTAJ O RADU NACIONALNE KOMISIJE ZA ISTRAŽIVANJE NESREĆA I OZBILJNIH NEZGODA VAZDUHOPLOVA, VANREDNIH DOGAĐAJA KOJI UGROŽAVAJU BEZBJEDNOST ŽELJEZNIČKOG SAOBRAĆAJA I POMORSKIH NEZGODA I NESREĆA ZA 2022. GODINU	61
10	PRIJEDLOG MJERA ZA POBOLJŠANJE STANJA BEZBJEDNOSTI.....	62

UVOD

Jednu od najvažnijih karakteristika željezničkog saobraćaja čini bezbjednost i jedan je od najvažnijih kriterijuma organizovanja i funkcionisanja željeznice kao složenog sistema. Osnovu bezbjednosti željezničkog saobraćaja čine ljudski faktor, sredstva, organizacija saobraćaja, stanje pruga i stabilnih postrojenja elektrovođe, kao i samo okruženje.

S ciljem očuvanja i povećanja postojećeg nivoa bezbjednosti željezničkog saobraćaja, potrebno je pratiti sve pokazatelje koji generišu osnovne elemente bezbjednosti željezničkog saobraćaja, jer poremećaj bilo kojeg od njih dovodi do ugrožavanja bezbjednosti, što direktno utiče na kvalitet pružanja željezničkih usluga i na obim rada. Smanjenje broja vanrednih događaja je jedan od osnovnih ciljeva svih željezničkih uprava u svrhu povećanja stepena bezbjednosti željezničkog saobraćaja.

Zbog kakarakterističnih uslova odvijanja saobraćaja, željeznički saobraćaj ima svoj skup specifičnih faktora koji se primenjuju u ocjeni rizika i predvidivosti nastanka vanrednog događaja, pa iz toga razloga detaljni godišnji izvještaj o bezbjednosti u željezničkom saobraćaju daje jasniju sliku o cjelokupnom stanju o bezbjednosti i ukazuje na smjernice u kom pravcu treba djelovati da bi se to stanje poboljšalo.

U skladu sa prethodno iznijetim činjenicama, a u vezi sa članom 36 Zakona o bezbjednosti, organizaciji i efikasnosti željezničkog prevoza (Službeni list CG br. 1/14) i Pravilnikom o bližem sadržaju godišnjih izvještaja o bezbjednosti u željezničkom saobraćaju i zajedničkim pokazateljima bezbjednosti (Službeni list CG br. 1/14), Uprava za željeznice sačinila je Godišnji izvještaj o bezbjednosti u željezničkom saobraćaju za 2022.godinu.

1 STRUKTURA ŽELJEZNICE

MAPA ŽELJEZNIČKE MREŽE U CRNOJ GORI

1.1 Spisak željezničkih prevoznika i upravljača infrastrukture

Na javnoj željezničkoj mreži u Crnoj Gori aktivni učesnici u odvijanju željezničkog saobraćaja su jedan upravljač infrastrukture i tri željeznička prevoznika:

- **Upravljač infrastrukture:** "Željeznička infrastruktura Crne Gore" AD Podgorica, Trg Golootočkih žrtava br.13 (Skrraćeni naziv Društva: ŽICG AD Podgorica);
- **Željeznički prevoznik u teretnom saobraćaju:** "Montecargo" AD Podgorica, Trg Golootočkih žrtava br.13 (Skrraćeni naziv Društva: AD MONTECARGO);
- **Željeznički prevoznik u putničkom saobraćaju:** "Željeznički prevoz Crne Gore" AD Podgorica, Trg Golootočkih žrtava br.13 (Skrraćeni naziv Društva: ŽPCG AD Podgorica).
- **Željeznički prevoznik u teretnom saobraćaju** - 16. februar D.O.O. Podgorica
- **Željeznički prevoznik u teretnom saobraćaju** - KOMBINOVANI PREVOZ MONTENEGRO D.O.O. PODGORICA (posjeduje licencu, a u postupku je dobijanje sertifikata)

2 ANALIZA OPŠTEG TRENDA BEZBJEDNOSTI

Istraživanje faktora koji utiču na nastanak vanrednih događaja na željeznici se uobičajeno zasnivaju na analizi internih faktora, dominantno ljudskih faktora. Razlog ovakvog pristupa je procesni, a koji je saglasan potrebi za uspostavljanjem imovinsko-pravnog bilansa u internim disciplinskim postupcima (u slučaju nastanka malih materijalnih šteta) ili prekršajnim i krivičnim postupcima koji se vode u sistemu Ministarstvima pravde. Personalna odgovornost zbog toga predstavlja osnovni interni faktor.

Nivo personalne odgovornosti pri nastanku vanrednih događaja se najčešće ustanovljava u skladu sa važećim zakonima i podzakonskim aktima (na željeznici u skladu sa pravilnicima), a realizovani postupci osim zvaničnih formi, nemaju definisanu povratnu spregu sa ciljnom prevencijom ili opštim smanjenjem rizika od nastanka identičnih ili sličnih vanrednih događaja.

Osim navedenog ljudskog faktora stanje željezničkih podsistema je takođe dominantan faktor. Redovnim održavanjem, pravovremenim ulaganjem u obnovu i modernizaciju željezničkih podsistema eliminišu se ili minimiziraju vanredni događaji i materijalne štete u kojima infrastrukturni podsistemi i vozna sredstva mogu biti uzročnici.

Eksterni faktori mogu imati značajan uticaj na povećanje rizika od nastanka vanrednog događaja kao i uopšte na realizaciju transportnog procesa. Analizom se da utvrditi da globalna promjena klime to jest značajno povećanje ekstremno niskih, odnosno visokih temperatura, kao eksterni uzrok znatno utiče na bezbjednost saobraćaja. Temperaturni ekstremi takođe imaju poznat uticaj na ispravnost rada tehničkih sistema. Smetnje ili otkazi na tehničkim sredstvima dovode do nepredviđenih i neuobičajenih radnih uslova, koje osoblje treba da rešava u okolnostima smanjenih sposobnosti, što po svim doktrinama povećava rizik nastanka vanrednog događaja.

Sve češći ekstremni slučajevi, poput suicida, na željezničkom području (koji se u našoj klasifikaciji vodi kao vanredni događaj), a u principu je potpuno eksterni uzrok vanrednog događaja i potrebno ga je između ostalog analizirati sa stanovišta eksternih faktora i post-traumatskih posledica po željezničko osoblje.

Takođe, zbog određenog broja vanrednih događaja putni prelazi zahtijevaju kontinuiranu analizu i reakciju na neželjene događaje, sa krajnjim ciljem smanjenja broja vanrednih događaja na njima, tj. smanjenje broja ljudskih žrtava i materijalne štete prouzrokovane sudarima vozila dva različita vida saobraćaja. Osim što saobraćajne nesreće na putnim prelazima mogu imati smrtno posljedice ili teške povrede po učesnike u saobraćaju, one mogu rezultirati i nastankom velikih materijalnih šteta.

3 CILJEVI BEZBJEDNOSTI I REZULTATI POSTAVLJENIH CILJEVA

Da bi se očuvala bezbjednost željezničkog saobraćaja i njen nivo podigao na veći stepen, u prethodnom periodu (Izveštaj o bezbjednosti za 2021.god.), postavljeni su određeni ciljevi, koji nijesu u potpunosti postignuti. Zato oni u narednom periodu treba da budu prioritet kako Željezničke infrastrukture tako i željezničkih prevoznika. Mjere koje su u prethodnom periodu sprovedene pri realizaciji postavljenih ciljeva, iako su dale rezultate, i dalje je potrebno kontinuirano sprovoditi.

Da bi se očuvala bezbjednost željezničkog saobraćaja i njen nivo podigao na veći stepen, u prethodnom periodu (Izveštaj o bezbjednosti za 2021. godinu) su bili postavljeni sljedeći ciljevi:

– **Povećanje radne i tehnološke discipline na svim radnim mjestima, posebno u izvršnoj službi**

U prethodnoj godini poseban akcenat u ostvarivanju pomenutog cilja bio je usmjeren ka radnicima izvršnih službi upravljača infrastrukture, željezničkih prevoznika i izvođača radova na pruzi. Planirani cilj je dao željene rezultate, pa je broj vanrednih događaja koje su uzrokovali željeznički radnici i izvođači radova smanjeni sa 14 na 8, odnosno 42,86 %;

– **Rješavanje pitanja dogradnje i modernizacije sistema željezničkog saobraćaja**

Nastavkom Izvođenja radova na sanaciji mostova i tunela, kao i i pojačanim redovnim održavanjem pruge, posebno na održavanju dionica pruge koje nijesu remontovane od 1976. godinere, stvoreni su preduslovi za sigurnije i bezbjednije odvijanje željezničkog saobraćaja. Na remontovanom i modernizovanom dijelu pruge Granica sa Srbijom – Trebešica i Nikšić - Podgorica, završenom sanacijom i postojećim radovima na sanaciji tunela i mostova, planirani ciljevi u smanjenju broja vanrednih događaja dostigli su željene rezultate. Ukupno posmatrano, broj vanrednih događaja u 2022. godini uzrokovanih tehničkim nedostacima na postrojenjima i voznim sredstvima je umanjen sa 26 na 24, odnosno umanjen 7,69%. U 2023. godini planirana je dalja modernizacija infrastrukture, kvalitetnije tekuće održavanje kroz nabavku materijala, rezervnih dijelova i nove neophodne mehanizacije uz uvećanje budžetskih sredstava;

– **Obezbjedeње neprekidne kontrole u primjeni odgovarajućih pravila i propisa**

Kontrola primjene saobraćajnih propisa vršena je od strane neposrednih šefova radnih jedinica, rukovodilaca kao i od strane Službe unutrašnje kontrole koja je vršila kontrolu iz svih oblasti na cijeloj teritoriji upravljanja infrastrukturom, ukazivala na propuste u radu, negativnosti, a sve u cilju bezbjednog i urednog odvijanja željezničkog saobraćaja.

Kontrolori Službe unutrašnje kontrole Željezničke infrastrukture (ŽICG) u 2022. godini izvršili su: 708 kontrola, sačinili 519 Zapisnika o izvršenoj kontroli, ispostavili 189 Izveštaja o izvršenoj kontroli, donijeli je 65 rješenja o naloženim mjerama i podnijeli 4 prijedloga za pokretanje disciplinskog postupka. Navedene redovne i vanredne kontrole planirane su u skladu sa Pravilnikom o radu Službe unutrašnje kontrole shodno godišnjim i mjesečnim planovima rada, ukazanom potrebom u svrhu preventivnog djelovanja ili po nalogu ili zahtjevu nadležnih organa;

– **Podizanje svijesti učesnika u drumskom saobraćaju o vlastitoj odgovornosti i naglasiti potrebu poštovanja znakova i propisa, putem medija i internet portala**

U 2022. godini desila su se četiri vanredna događaja - kontakt voza i drumskih motornih vozila i tom prilikom nije bilo smrtno stradalih osoba. U odnosu na prethodnu godinu, broj ovih vanrednih događaja je umanjen za dva. Za sprječavanja vanrednih događaja nastalih zbog neopreznog kretanja trećih lica po pruzi i u stanicama, ŽICG je u 2022. godini u skladu sa Zakonom o bezbjednosti, organizaciji i efikasnosti

željezničkog prevoza, preduzela mjere koje se odnose na dodatno postavljanje obilježja sa upozorenjima na izvore opasnosti, zbog neovlašćenog pristupa.

Broj kontakata voza i neputujućih lica u 2022. godini je ostao na istom nivou kao u 2021. godini, kada su bila tri ovakva vanredna događaja. Iako je u tekućoj godini veliki broj putnih prelaza bio na stanju smetnje i kvara, isti nisu bili uzroci vanrednih događaja već vozači drumskih vozila, biciklisti i pješaci koji nisu poštovali važeći propis tj. odstupali su od normalnog ponašanja pri prelazanju željezničke pruge;

– **Sprečavanje neovlašćenog pristupa, kretanja i zadržavanja na željezničkoj infrastrukturi**

Neovlašćeni pristup i kretanje željezničkom infrastrukturom dovodi do neželjenih posljedica odnosno do povrjeđivanja i smrtnog stradanja. U 2023. godini ŽICG će inicirati sprovođenje mjera na povećanju nivoa svijesti o problemu neovlašćenog pristupa, kretanja i zadržavanja na željezničkoj infrastrukturi i poštovanja Pravilnika o unutrašnjem redu u željezničkom saobraćaju. Jedna od planiranih aktivnosti je edukacija stanovništva od strane predstavnika ŽICG i MUP-a Crne Gore, po pitanju opasnosti od nedozvoljenog kretanja i zadržavanja na staničnom području i otvorenoj pruzi, kao i upoznavanje i edukacija stanovništva uručivanjem prigodnih flajera i promotivnih materijala o čuvanju sopstvene bezbjednosti. Takođe, neophodno je razmotriti sa organima lokalnih uprava, mogućnost ograničenja pristupa željezničkoj pruzi (kroz naseljena mjesta), instaliranjem fizičkih prepreka, izgradnjom denivelisanih pješačkih prelaza i dr.

Operativni plan sprovođenja politike bezbjednosti u 2022. godini je baziran na ciljeve bezbjednosti iz operativnog plana politike bezbjednosti iz prethodne godine kao i mjere i instrumente za njihovo postizanje. Ciljevi bezbjednosti ŽICG definisani su principima usvojenim Politikom bezbjednosti:

- Da su vanredni događaji sprečivi,
- Da je odgovorno rukovođenje odlučujuće za sprečavanje vanrednih događaja,
- Da svi uzroci vanrednih događaja mogu biti kontrolisani,
- Da program prevencije vanrednih događaja zavisi od sposobnosti zaposlenih,
- Da svi zaposleni imaju obavezu sprečavanja vanrednih događaja.

Polazeći od definisanih principa, utvrđene su mjere i instrumenti za postizanje ciljeva politike bezbjednosti:

- Edukacija nosioca procesa,
- Sačinjavanje akta „Popis rizika“,
- Izrada internih akata za pojedine podsisteme sa akcentom na Poslovnik o radu,
- Obezbjedeње neprekidene kontrole u primjeni važećih pravila i propisa,
- Preuzimanje odgovornosti,
- Stalno sprovođenje nadzora nad poštivanjem potpisanih procedura,

- Vođenje zapisa o prsćenju indikatora i zapisa „Popis rizika“,
- Pобоljšanje rukovodstvenih i tehničkih procesa,
- Permanentno ocjenjivanje osposobljenosti i kompetetnosti zaposlenih za bezbjedno obavljanje poslova,
- Redovna kontrola i održavanje tehničke ispravnosti uređaja na svim nivoima,
- Praćenje sprovođenja mjera zaštite na radu na svim radnim mjestima, posebno na radnim mjestima sa povećanim rizikom,
- Permanentno vršenje nadzora nad sprovođenjem Programa redovnog poučavanja radnika,
- Efikasno vršenje nabavke i distribucije sredstava i opreme za ličnu zaštitu na radu,
- Bolja informisanost unutar Društva,
- Praćenje izmjena i dopuna postojećih važećih propisa i donošenja novih,
- Sprovođenje nadzora nad vlasnicima procesa.

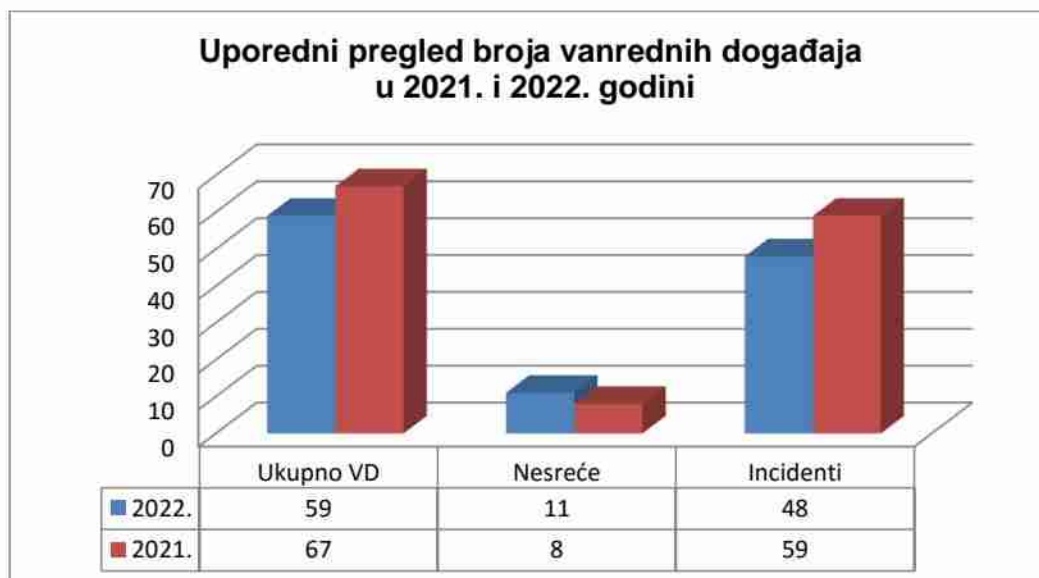
3.1 Praćenje i analiza zajedničkih pokazatelja bezbjednosti (za period od 01.01.-31.12.2022. godine sa upoređenjem na isti period 2021. godine)

Praćenje i analiza zajedničkih pokazatelja bezbjednosti rađeni su u skladu sa *Pravilnikom o bližem sadržaju godišnjeg izvještaja o bezbjednosti u željezničkom saobraćaju i zajednički pokazatelji bezbjednosti* od člana 4 do člana 10 istog.

U 2022. godini dogodilo se 59 vanrednih događaja što predstavlja umanjjenje od 11,94 % u odnosu na 2021. godinu, kada se dogodilo 67 vanrednih događaja (Grafikon 1).

Od ukupnog broja vanrednih događaja u 2022. godini, 11 slučajeva spadaju u nesreće što je uvećanje od 37,5 % u odnosu na 2021. godinu kada je evidentirano 8 nesreća.

U 2022. godini dogodilo se 48 incidenta na pugama kojima upravlja Željeznička Infrastruktura Crne Gore što predstavlja umanjjenje od 18.64 % u odnosu na 2021. godinu kada se dogodilo 59 incidenata.

Grafikon 1: Pregled broja vanrednih događaja u 2021. i 2022. godini

Analiza uzroka vanrednih događaja pokazuje sljedeće:

- Tehnički nedostaci na postrojenjima i voznim sredstvima su uzrokovali u 2022. godini 24 vanredna događaja, što je umanjjenje za 7,69 % u odnosu na 2021. godinu kada je bilo 26 vanrednih događaja ove vrste;

Od ukupnog broja vanrednih događaja uzrokovanih ovim faktorom 12 vanrednih događaja je nastalo zbog tehničke mane na sredstvima Željezničke infrastrukture Crne Gore AD (ŽICG), tri vanredna događaja na sredstvima Željezničkog prevoza (ŽPCG) i devet vanredna događaja na sredstvima MONTECARGO AD;

- Viša sila uzrokovala je u 2022. godini sedam vanrednih događaja, što je na istom nivou sa 2021. godinom, kada je, takođe, bilo sedam vanrednih događaja ove vrste;
- Lični propusti željezničkih radnika, operatera (Montecargo i ŽPCG) i Izvođača radova u 2022. godini uzrokovali su osam vanrednih događaja, što predstavlja umanjeње od 42,86 % u odnosu na 2021. godinu kada je zabilježeno 14 vanrednih događaja ove vrste.

Od ukupnog broja vanrednih događaja uzrokovanih ovim faktorom, tri vanredna događaja su nastala zbog propusta radnika MONTECARGO AD i pet vanrednih događaja zbog propusta izvođača radova (Euroasfalt i Fidija);

- Nepažnja putnika i trećih lica je prouzrokovala 18 vanrednih događaja u 2022. godini, što predstavlja umanjeње od 5,26 % u odnosu na 2021. godinu kada je bilo 19 vanrednih događaja ove vrste.

Za vanredni događaj od 04.02.2022. godine (nestanak napona između ukr. Lutovo i ukr. Bratonožići), nije utvrđen uzrok.

Vanredni događaj od 01.08.2022. godine (iskliznuće voza u ukr. Spuž), još uvijek nije okončan, zbog nedostatka potrebne dokumentacije za isljeđenje i utvrđivanje uzroka vanrednog događaja.

Ukupan prekid saobraćaja u 2022. godini zbog otklanjanja posljedica vanrednih događaja iznosio je 235h i 54 minuta, a u 2021. godini 60h i 36 minuta.

U 2022. godini u vanrednim događajima smrtno je stradalo jedno lice što je manje u odnosu na 2021. godinu, kada su smrtno stradala dva lica.

U 2022. godini u vanrednim događajima su povrijeđena četiri lica, kao i u 2021. godini.

Ukupna procijenjena šteta u 2022. godini koja je nastala u vanrednim događajima iznosi 158.389,93 €. Od tog iznosa, šteta na objektima i postrojenjima ŽICG iznosi 55.550,03 €. Za jedan neokončani vanredni događaj nedostaju podaci o visini nastale štete, zbog čega isti nisu sadržani u ukupnom iznosu štete.

U 2022. godini dogodilo se 14 vanrednih događaja u kojima su učestvovala vozna sredstva ŽPCG, dok su u 2021. godini učestvovala u 13 vanrednih događaja.

U 2022. godini dogodilo se 18 vanrednih događaja u kojima su učestvovala vozna sredstva MONTECARGO AD, dok su u 2021. godini učestvovala u 15 vanrednih događaja.

U 2022. godini, na putnim prelazima dogodila su se četiri vanredna događaja – tri incidenta i jedna nesreća, dok se u 2021. godini dogodilo pet vanrednih događaja - incidenata na putnim prelazima.

U 2022. godini, u vanrednim događajima na putnim prelazima dva lica su teže povrijeđena a jedno lice lakše (nije bilo usmrćenih lica), dok u 2021. godini nije bilo smrtno stradalih i povrijeđenih lica u vanrednim događajima na putnim prelazima.

Zajednički pokazatelji bezbjednosti (član 4) prikazani su u sledećoj tabeli:

Tabela 1: Zajednički pokazatelji bezbjednosti

I	Ukupan i relativni broj teško povrijeđenih osoba		2018	2019	2020	2021	2022
	1	putnici	broj	0	0	0	0
2	putnici	broj/voz km	0	0	0	0	0
3	putnici	broj/put km	0	0	0	0	0
4	zaposleni, uključujući i osoblje izvođača radova	broj	1	1	0	2	0
5	zaposleni, uključujući i osoblje izvođača radova	broj/voz km	7,34 E-07	6,589 E-07	0	1,74 E-06	0
6	korisnici putnih prelaza u nivou	broj	0	0	0	0	2
7	korisnici putnih prelaza u nivou	broj/voz km	0	0	0	0	1,96 E-06
8	osobe kojima nije dozvoljen pristup željezničkom području	broj	2	1	4	2	0
9	osobe kojima nije dozvoljen pristup željezničkom području	broj/voz km	1,469 E-06	6,589 E-07	3,780 E-06	1,74 E-06	0
10	ostali	broj	0	0	0	0	0
11	ostali	broj/voz km	0	0	0	0	0
II	Ukupan i relativni broj poginulih osoba		2018	2019	2020	2021	2022
1	putnici	broj	0	1	0	0	0
2	putnici	broj/voz km	0	6,589 E-07	0	0	0
3	putnici	broj/put km	0	1,504 E-08	0	0	0
4	zaposleni, uključujući i osoblje izvođača radova	broj	0	2	0	1	0
5	zaposleni, uključujući i osoblje izvođača radova	broj/voz km	0	1,317 E-06	0	8,7 E-07	0
6	korisnici putnih prelaza u nivou	broj	0	0	0	0	0
7	korisnici putnih prelaza u nivou	broj/voz km	0	0	0	0	0
8	osobe kojima nije dozvoljen pristup željezničkom području	broj	2	3	1	1	1
9	osobe kojima nije dozvoljen pristup željezničkom području	broj/voz km	1,469 E-06	1,976 E-06	9,890 E-07	8,7 E-07	9,81 E-07
10	ostali	broj	0	0	0	0	0
11	ostali	broj/voz km	0	0	0	0	0

III	Ukupan i relativni broj teško povrijeđenih osoba u sudarima vozova sa želj. vozilima		2018	2019	2020	2021	2022
	1	putnici	broj	0	0	0	0
2	putnici	broj/voz km	0	0	0	0	0
3	putnici	broj/put km	0	0	0	0	0
4	zaposleni, uključujući i osoblje izvođača radova	broj	0	0	0	1	0
5	zaposleni, uključujući i osoblje izvođača radova	broj/voz km	0	0	0	8,7 E-07	0
6	korisnici putnih prelaza u nivou	broj	0	0	0	0	0
7	korisnici putnih prelaza u nivou	broj/voz km	0	0	0	0	0
8	osobe kojima nije dozvoljen pristup željezničkom području	broj	0	0	0	0	0
9	osobe kojima nije dozvoljen pristup željezničkom području	broj/voz km	0	0	0	0	0
10	ostali	broj	0	0	0	0	0
11	ostali	broj/voz km	0	0	0	0	0
IV	Ukupan i relativni broj poginulih osoba u sudarima vozova sa želj. vozilima		2018	2019	2020	2021	2022
	1	putnici	broj	0	0	0	0
2	putnici	broj/voz km	0	0	0	0	0
3	putnici	broj/put km	0	0	0	0	0
4	zaposleni, uključujući i osoblje izvođača radova	broj	0	0	0	0	0
5	zaposleni, uključujući i osoblje izvođača radova	broj/voz km	0	0	0	0	0
6	korisnici putnih prelaza u nivou	broj	0	0	0	0	0
7	korisnici putnih prelaza u nivou	broj/voz km	0	0	0	0	0
8	osobe kojima nije dozvoljen pristup željezničkom području	broj	0	0	0	0	0
9	osobe kojima nije dozvoljen pristup željezničkom području	broj/voz km	0	0	0	0	0
10	ostali	broj	0	0	0	0	0
11	ostali	broj/voz km	0	0	0	0	0

V	Ukupan i relativni broj teško povrijeđenih osoba u sudarima vozova sa preprekama		2018	2019	2020	2021	2022
	1	putnici	broj	0	0	0	0
2	putnici	broj/voz km	0	0	0	0	0
3	putnici	broj/put km	0	0	0	0	0
4	zaposleni, uključujući i osoblje izvođača radova	broj	0	0	0	0	0
5	zaposleni, uključujući i osoblje izvođača radova	broj/voz km	0	0	0	0	0
6	korisnici putnih prelaza u nivou	broj	0	0	0	0	0
7	korisnici putnih prelaza u nivou	broj/voz km	0	0	0	0	0
8	osobe kojima nije dozvoljen pristup željezničkom području	broj	0	0	0	0	0
9	osobe kojima nije dozvoljen pristup željezničkom području	broj/voz km	0	0	0	0	0
10	ostali	broj	0	0	0	0	0
11	ostali	broj/voz km	0	0	0	0	0
VI	Ukupan i relativni broj poginulih osoba u sudarima vozova sa preprekama		2018	2019	2020	2021	2022
	1	putnici	broj	0	0	0	0
2	putnici	broj/voz km	0	0	0	0	0
3	putnici	broj/put km	0	0	0	0	0
4	zaposleni, uključujući i osoblje izvođača radova	broj	0	0	0	0	0
5	zaposleni, uključujući i osoblje izvođača radova	broj/voz km	0	0	0	0	0
6	korisnici putnih prelaza u nivou	broj	0	0	0	0	0
7	korisnici putnih prelaza u nivou	broj/voz km	0	0	0	0	0
8	osobe kojima nije dozvoljen pristup željezničkom području	broj	0	0	0	0	0
9	osobe kojima nije dozvoljen pristup željezničkom području	broj/voz km	0	0	0	0	0
10	ostali	broj	0	0	0	0	0
11	ostali	broj/voz km	0	0	0	0	0

VII	Ukupan i relativni broj teško povrijeđenih osoba u iskliznućima vozova		2018	2019	2020	2021	2022
	1	putnici	broj	0	0	0	0
2	putnici	broj/voz km	0	0	0	0	0
3	putnici	broj/put km	0	0	0	0	0
4	zaposleni, uključujući i osoblje izvođača radova	broj	0	0	0	0	0
5	zaposleni, uključujući i osoblje izvođača radova	broj/voz km	0	0	0	0	0
6	korisnici putnih prelaza u nivou	broj	0	0	0	0	0
7	korisnici putnih prelaza u nivou	broj/voz km	0	0	0	0	0
8	osobe kojima nije dozvoljen pristup željezničkom području	broj	0	0	0	0	0
9	osobe kojima nije dozvoljen pristup željezničkom području	broj/voz km	0	0	0	0	0
10	ostali	broj	0	0	0	0	0
11	ostali	broj/voz km	0	0	0	0	0
VIII	Ukupan i relativni broj poginulih osoba u iskliznućima vozova		2018	2019	2020	2021	2022
	1	putnici	broj	0	0	0	0
2	putnici	broj/voz km	0	0	0	0	0
3	putnici	broj/put km	0	0	0	0	0
4	zaposleni, uključujući i osoblje izvođača radova	broj	0	0	0	0	0
5	zaposleni, uključujući i osoblje izvođača radova	broj/voz km	0	0	0	0	0
6	korisnici putnih prelaza u nivou	broj	0	0	0	0	0
7	korisnici putnih prelaza u nivou	broj/voz km	0	0	0	0	0
8	osobe kojima nije dozvoljen pristup željezničkom području	broj	0	0	0	0	0
9	osobe kojima nije dozvoljen pristup željezničkom području	broj/voz km	0	0	0	0	0
10	ostali	broj	0	0	0	0	0
11	ostali	broj/voz km	0	0	0	0	0

IX	Ukupan i relativni broj teško povrijeđenih u nesrećama na putnim prelazima		2018	2019	2020	2021	2022
	1	putnici	broj	0	0	0	0
2	putnici	broj/voz km	0	0	0	0	0
3	putnici	broj/put km	0	0	0	0	0
4	zaposleni, uključujući i osoblje izvođača radova	broj	0	0	0	0	0
5	zaposleni, uključujući i osoblje izvođača radova	broj/voz km	0	0	0	0	0
6	korisnici putnih prelaza u nivou	broj	0	0	0	0	2
7	korisnici putnih prelaza u nivou	broj/voz km	0	0	0	0	1,96 E-06
8	osobe kojima nije dozvoljen pristup željezničkom području	broj	0	0	0	0	0
9	osobe kojima nije dozvoljen pristup željezničkom području	broj/voz km	0	0	0	0	0
10	ostali	broj	0	0	0	0	0
11	ostali	broj/voz km	0	0	0	0	0
X	Ukupan i relativni broj poginulih osoba u nesrećama na putnim prelazima		2018	2019	2020	2021	2022
	1	putnici	broj	0	0	0	0
2	putnici	broj/voz km	0	0	0	0	0
3	putnici	broj/put km	0	0	0	0	0
4	zaposleni, uključujući i osoblje izvođača radova	broj	0	0	0	0	0
5	zaposleni, uključujući i osoblje izvođača radova	broj/voz km	0	0	0	0	0
6	korisnici putnih prelaza u nivou	broj	0	0	0	0	0
7	korisnici putnih prelaza u nivou	broj/voz km	0	0	0	0	0
8	osobe kojima nije dozvoljen pristup željezničkom području	broj	0	0	0	0	0
9	osobe kojima nije dozvoljen pristup željezničkom području	broj/voz km	0	0	0	0	0
10	ostali	broj	0	0	0	0	0
11	ostali	broj/voz km	0	0	0	0	0

XI	Ukupan i relativni broj teško povrijeđenih osoba uzrokovan voznim sredstvima u pokretu		2018	2019	2020	2021	2022
	1	putnici	broj	0	0	0	0
2	putnici	broj/voz km	0	0	0	0	0
3	putnici	broj/put km	0	0	0	0	0
4	zaposleni, uključujući i osoblje izvođača radova	broj	0	1	0	1	0
5	zaposleni, uključujući i osoblje izvođača radova	broj/voz km	0	6,589 E-07	0	8,7 E-07	0
6	korisnici putnih prelaza u nivou	broj	0	0	0	0	0
7	korisnici putnih prelaza u nivou	broj/voz km	0	0	0	0	0
8	osobe kojima nije dozvoljen pristup željezničkom području	broj	2	1	2	2	0
9	osobe kojima nije dozvoljen pristup željezničkom području	broj/voz km	1,469 E-06	6,589 E-07	1,890 E-06	1,74 E-06	0
10	ostali	broj	0	0	0	0	0
11	ostali	broj/voz km	0	0	0	0	0
XII	Ukupan i relativni broj poginulih osoba uzrokovan voznim sredstvima u pokretu		2018	2019	2020	2021	2022
	1	putnici	broj	0	0	0	0
2	putnici	broj/voz km	0	6,589 E-07	0	0	0
3	putnici	broj/put km	0	0	0	0	0
4	zaposleni, uključujući i osoblje izvođača radova	broj	0	2	0	1	0
5	zaposleni, uključujući i osoblje izvođača radova	broj/voz km	0	1,317 E-06	0	8,7 E-07	0
6	korisnici putnih prelaza u nivou	broj	0	0	0	0	0
7	korisnici putnih prelaza u nivou	broj/voz km	0	0	1	0	0
8	osobe kojima nije dozvoljen pristup željezničkom području	broj	2	3	1	0	1
9	osobe kojima nije dozvoljen pristup željezničkom području	broj/voz km	1,469 E-06	1,976 E-06	9,890 E-07	0	9,81 E-07
10	ostali	broj	0	0	0	0	0
11	ostali	broj/voz km	0	0	0	0	0

XIII	Ukupan i relativni broj teško povrijeđenih osoba u požarima u voznim sredstvima		2018	2019	2020	2021	2022
	1	putnici	broj	0	0	0	0
2	putnici	broj/voz km	0	0	0	0	0
3	putnici	broj/put km	0	0	0	0	0
4	zaposleni, uključujući i osoblje izvođača radova	broj	0	0	0	0	0
5	zaposleni, uključujući i osoblje izvođača radova	broj/voz km	0	0	0	0	0
6	korisnici putnih prelaza u nivou	broj	0	0	0	0	0
7	korisnici putnih prelaza u nivou	broj/voz km	0	0	0	0	0
8	osobe kojima nije dozvoljen pristup željezničkom području	broj	0	0	0	0	0
9	osobe kojima nije dozvoljen pristup željezničkom području	broj/voz km	0	0	0	0	0
10	ostali	broj	0	0	0	0	0
11	ostali	broj/voz km	0	0	0	0	0
XIV	Ukupan i relativni broj poginulih osoba u požarima u voznim sredstvima		2018	2019	2020	2021	2022
	1	putnici	broj	0	0	0	0
2	putnici	broj/voz km	0	0	0	0	0
3	putnici	broj/put km	0	0	0	0	0
4	zaposleni, uključujući i osoblje izvođača radova	broj	0	0	0	0	0
5	zaposleni, uključujući i osoblje izvođača radova	broj/voz km	0	0	0	0	0
6	korisnici putnih prelaza u nivou	broj	0	0	0	0	0
7	korisnici putnih prelaza u nivou	broj/voz km	0	0	0	0	0
8	osobe kojima nije dozvoljen pristup željezničkom području	broj	0	0	0	0	0
9	osobe kojima nije dozvoljen pristup željezničkom području	broj/voz km	0	0	0	0	0
10	ostali	broj	0	0	0	0	0
11	ostali	broj/voz km	0	0	0	0	0

XV	Ukupan i relativni broj teško povrijeđenih osoba u ostalim nesrećama		2018	2019	2020	2021	2022
1	putnici	broj	0	0	0	0	0
2	putnici	broj/voz km	0	0	0	0	0
3	putnici	broj/put km	0	0	0	0	0
4	zaposleni, uključujući i osoblje izvođača radova	broj	0	0	0	0	0
5	zaposleni, uključujući i osoblje izvođača radova	broj/voz km	0	0	0	0	0
6	korisnici putnih prelaza u nivou	broj	0	0	0	0	0
7	korisnici putnih prelaza u nivou	broj/voz km	0	0	0	0	0
8	osobe kojima nije dozvoljen pristup željezničkom području	broj	0	0	2	0	0
9	osobe kojima nije dozvoljen pristup željezničkom području	broj/voz km	0	0	1,890 E-06	0	0
10	ostali	broj	0	0	0	0	0
11	ostali	broj/voz km	0	0	0	0	0
XVI	Ukupan i relativni broj poginulih osoba u ostalim nesrećama		2018	2019	2020	2021	2022
1	putnici	broj	0	0	0	0	0
2	putnici	broj/voz km	0	0	0	0	0
3	putnici	broj/put km	0	0	0	0	0
4	zaposleni, uključujući i osoblje izvođača radova	broj	0	0	0	0	0
5	zaposleni, uključujući i osoblje izvođača radova	broj/voz km	0	0	0	0	0
6	korisnici putnih prelaza u nivou	broj	0	0	0	0	0
7	korisnici putnih prelaza u nivou	broj/voz km	0	0	0	0	0
8	osobe kojima nije dozvoljen pristup željezničkom području	broj	0	0	0	1	0
9	osobe kojima nije dozvoljen pristup željezničkom području	broj/voz km	0	0	0	8,7 E-07	0
10	ostali	broj	0	0	0	0	0
11	ostali	broj/voz km	0	0	0	0	0

U 2022. godini umanjen je broj vanrednih događaja na putnim prelazima u odnosu na 2021. godinu. Vanredni događaji na putnim prelazima U sprječavanju vanrednih događaja na putnim prelazima u nivou treba da se uključi čitav niz javnih službi, organizacija i udruženja kako bi prevencija bila djelotvorna, i što je najvažnije, životi ljudi spašeni.

U prošlosti su mnogi putni prelazi bili sagrađeni u skladu sa potrebama učesnika u drumskom saobraćaju, i to prije svega za pristup do njihove nepokretne imovine. U ovim slučajevima su interesi pojedinaca nadjačali zakonodavni okvir. Još više zabrinjava činjenica da se svake godine lome polubranici na putnim prelazima što je je svakako povezano s prilično niskim nivoom saobraćajne kulture učesnika u drumskom saobraćaju, a istovremeno znači da viši stepen zaštite putnih prelaza ne znači, odnosno ne pruža, apsolutno povećanje nivoa bezbjednosti. Najefikasn način da se smanje tragične posljedice na putnim prelazima jeste izvršiti ukrštanje željezničke pruge i javnog puta van nivoa.

Pokazatelji bezbjednosti koji se odnose na prevoz opasnih materija (član 6) prikazani su u sledećoj tabeli:

Tabela 2: Pokazatelji bezbjednosti koji se odnose na prevoz opasnih materija

Ukupan i relativni broj nesreća vezanih za prevoz opasnih materija		2018	2019	2020	2021	2022
nesreće u kojima učestvuje najmanje jedno željezničko vozilo koje prevozi opasnu robu	broj	0	0	0	0	0
nesreće u kojima učestvuje najmanje jedno željezničko vozilo koje prevozi opasnu robu	broj/voz km	0	0	0	0	0
broj nesreća u kojima je došlo do oslobađanja opasne robe	broj	0	0	0	0	0
broj nesreća u kojima je došlo do oslobađanja opasne robe	broj/voz km	0	0	0	0	0

Pokazatelji koji se odnose na samoubistva (član 7) prikazani su u sledećoj tabeli:

Tabela 3: Pokazatelji koji se odnose na samoubistva

Ukupan i relativni broj samoubistava		2018	2019	2020	2021	2022
samoubistva	broj	1	1	0	0	1
samoubistva	broj/voz km	7,34 E-07	6,589 E-07	0	0	9,81 E-07

U 2022. godini dogodio se jedan slučaj samoubistva. U cilju sprječavanja vanrednih događaja koji su nastali zbog neopreznog kretanja trećih lica po pruzi i u stanicama, a za posledicu su imali usmrćenje i teške tjelesne povrede, ŽICG je u skladu sa Zakonom o bezbjednosti, organizaciji i efikasnosti željezničkog prevoza, postavila niz znakova upozorenja koja obavještavaju neovlašćena lica o zabranjenom pristupu i izvorima opasnosti.

Kako ove mjere nisu u potpunosti dale željeni rezultat, ŽICG je u saradnji sa organima lokalne uprave Glavnog grada Podgorica i Ministarstvom kapitalnih investicija pokrenula aktivnosti na izradi projekta izgradnje zaštitne ograde, sa ciljem sprečavanja nedozvoljenog kretanja trećih lica na staničnom području u Podgorici prema naselju Stari aerodrom i smanjenja ove vrste vanrednih događaja.

Pokazatelji bezbjednosti koji se odnose na događaje koji prethode nesrećama (član 8) prikazani su u sledećoj tabeli:

Tabela 4: Pokazatelji bezbjednosti koji se odnose na događaje koji prethode nesrećama

Ukupan i relativni broj događaja koji prethode nesrećama		2018	2019	2020	2021	2022
1	slomljene šine broj	0	0	1	0	0
2	slomljene šine broj/voz km	0	0	9,890 E-07	0	0
3	izvijanje i druge deformacije koloseka broj	0	0	0	0	0
4	izvijanje i druge deformacije koloseka broj/voz km	0	0	0	0	0
5	pogrešno pokazivanje signalnih znakova broj	0	0	0	0	0
6	pogrešno pokazivanje signalnih znakova broj/voz km	0	0	0	0	0
7	prolazak pored signala koji zabranjuje dalju vožnju uz prolazak opasne tačke broj	0	0	0	0	0
8	prolazak pored signala koji zabranjuje dalju vožnju uz prolazak opasne tačke broj/voz km	0	0	0	0	0
9	prolazak pored signala koji zabranjuje dalju vožnju bez prolaska opasne tačke broj	0	0	0	0	0
10	prolazak pored signala koji zabranjuje dalju vožnju bez prolaska opasne tačke broj/voz km	0	0	0	0	0
11	slomljeni točkovi na vozilima u saobraćaju broj	0	0	0	0	0
12	slomljeni točkovi na vozilima u saobraćaju broj/voz km	0	0	0	0	0
13	slomljene osovine na vozilima u saobraćaju broj	0	0	0	0	0
14	slomljene osovine na vozilima u saobraćaju broj/voz km	0	0	0	0	0

Pokazatelji za izračunavanje ekonomskih posledica nesreća (član 9) prikazani su u sledećoj tabeli:

Tabela 5: Pokazatelji za izračunavanje ekonomskih posledica nesreća

Vrijednost ekonomskih posledica nesreća		2018	2019	2020	2021	2022
smrtni slučajevi	broj	2	6	1	2	2

teško povrijeđeni	broj	3	2	4	4	2
lakše povrijeđeni	broj	-	-	-	-	2
broj smrtnih slučajeva i ozbiljno povrijeđenih pomnožen sa vrijednošću prevencije žrtava	€	500.000	13,6 E+06	370.000	620.000	565.000
broj smrtnih slučajeva i ozbiljno povrijeđenih pomnožen sa vrijednošću prevencije žrtava	€/voz km	3.67 E+0,1	8.90 E+0,1	3,49 E-01	5,40 E-01	5,54 E-01
troškovi štete nanosene životnoj sredini	€	0	0	0	0	0
troškovi štete nanosene životnoj sredini	€/voz km	0	0	0	0	0
troškovi štete nanosene voznim sredstvima ili infrastrukturi	€	123.401	197.075	205.635	127.707	158.390
troškovi štete nanosene voznim sredstvima ili infrastrukturi	€/voz km	9.06 E-02	1,29 E-01	1,94 E-01	1,11 E-01	1,55 E-01
kašnjenje izazvano nesrećama	h	153,08	94,65	101,01	60,60	235,90
troškovi kašnjenja izazvanih nesrećama	€	-	-	-	-	-
troškovi kašnjenja izazvanih nesrećama	€/voz km	-	-	-	-	-

Visina troškova kašnjenja izazvanih nesrećama nije iskazana, zbog toga što Ugovorom o korišćenju željezničke infrastrukture između ŽICG i operatera nije definisana cijena kašnjenja vozova po minutu.

Pokazatelji koji se odnose na tehničku bezbjednost infrastrukture (član 10) prikazani su u sledećoj tabeli:

Tabela 6: Pokazatelji koji se odnose na tehničku bezbjednost infrastrukture

Pokazatelji koji se odnose na tehničku bezbjednost infrastrukture		2018	2019	2020	2021	2022
procenat kolosjeka sa sistemom automatske zaštite voza u radu	%	100	100	100	100	100
procenat vozničkih kilometara na kojima se koriste sistemi automatske zaštite voza	%	100	100	100	100	100
broj neosiguranih putnih prelaza		broj 7		broj 6	broj 12	broj 13
broj neosiguranih putnih prelaza	broj/pruž km	2,81 E-02	2,81 E-02	2,81 E-02	4,82 E-02	5,19 E-02
broj neosiguranih putnih prelaza	broj/kolos km	7,77 E-02	7,77 E-02	7,77 E-02	1,55 E-01	1,69 E-01
broj ručno osiguranih putnih prelaza u nivou	broj	0	0	0	0	0
broj ručno osiguranih putnih prelaza u nivou	broj/pruž km	0	0	0	0	0

broj ručno osiguranih putnih prelaza u nivou	broj/kolos km	0	0	0	0	0
broj automatski osiguranih putnih prelaza u nivou sa upozorenjem za korisnike	broj 7				broj 3	broj 4
broj automatski osiguranih putnih prelaza u nivou sa upozorenjem za korisnike	broj/pruž km	3,22 E-02	3,22 E-02	3,22 E-02	1,21 E-02	1,60 E-02
broj automatski osiguranih putnih prelaza u nivou sa upozorenjem za korisnike	broj/kolos km	1,04 E-01	1,04 E-01	1,04 E-01	3,89 E-02	5,18 E-02
broj automatski osiguranih putnih prelaza u nivou sa zaštitom za korisnike	broj 16				broj 19	broj 18
broj automatski osiguranih putnih prelaza u nivou zaštitom za korisnike	broj/pruž. km	4,82 E-02	4,82 E-02	4,82 E-02	7,64 E-02	7,19 E-02
broj automatski osiguranih putnih prelaza u nivou zaštitom za korisnike	broj/kolos. km	1,55 E-01	1,55 E-01	1,55 E-01	2,46 E-01	2,33 E-01
broj automatski osiguranih putnih prelaza u nivou zaštitom za na strani kolosjeka	broj	-	-	-	-	-
broj automatski osiguranih putnih prelaza u nivou zaštitom za na strani kolosjeka	broj/pruž km	-	-	-	-	-
broj automatski osiguranih putnih prelaza u nivou zaštitom za na strani kolosjeka	broj/kolos. km	-	-	-	-	-

3.2 Mjere bezbjednosti inicirane nesrećama (karakteristični primjeri vanrednih događaja)

U narednoj tabeli prikazani su karakteristični vanredni događaji koji su inicirali mjere bezbjednosti:

Tabela 7: Karakteristični vanredni događaji

Vanredni događaji koji su inicirali mjere bezbjednosti			Usvojene mjere bezbjednosti
Datum	Mjesto nesreće	Opis	
10.03.2022.	300+350 Bijelo Polje - Kruševo	Havarija kontaktne mreže	Uvedena lagana vožnja. Izvođač radova sanirao nastalu štetu
22.04.2022.	439+843 Trebiljevo - Kolašin	Iskliznuće voza 48675	Izvođaču radova naloženo da u skladu sa projektom izradi novi provizorijum na mostu

22.07.2022.	368+850 Trebešica - Lutovo	Nalet voza na prepreku	Uvedena lagana vožnja
-------------	-------------------------------	------------------------	-----------------------

Izvor podataka: Knjiga evidencije vanrednih događaja ŽICG – S80

Dana 10.03.2022. godine u 17:40 h u km 300+350 između st. Bijelo Polje i ukr. Kruševo došlo je do vanrednog događaja – incidenta. Posle završenog zatvora pruge između st. Bijelo Polje i ukr. Kruševo, elektroenergetski dispečer nije mogao da uključi napon na potezu EVP Mojkovac – Drž. granica sa Srbijom. Tokom uviđaja vanrednog događaja utvrđeno je oštećenje nosećeg užeta, kontaktnog provodnika i tunelskih izolatora.

Uzrok: Nekvalitetno izvođenje radova od strane izvođača radova.

Posljedica: Prekid saobraćaja trajao od 17:40 do 23:08h što je prouzrokovalo kašnjenje vozova br: 6104 +114 min, 432 +75 min, 45776 +10 min i 45776 +246 min.

Nije bilo usmrćenih i povrijeđenih lica.

Odgovornost: Izvođač radova „Euroasfalt D.O.O“ Sarajevo.

Dana 22.04.2022. godine u 22:45 h u km 339+843 (most br. 48 na kojem su izvođeni radovi) između ukr. Trebaljevo i st. Kolašin, došlo je do vanrednog događaja – značajne nesreće – iskliznuća voza br. 48675.

Uzrok: Nepravilno montirana privremena konstrukcija–provizorijum na mjestu izvođenja radova.

Posljedica: Prekid saobraćaja trajao od 22.45 h 22.04.2022. godine do 04.40 h 27.04.2022. godine (101,55 h). Otkazani svi putniči i teretni vozovi na relaciji BP-PG i obratno, za vrijeme prekida saobraćaja.

Odgovornost: Izvođač radova – IGP „FIDIJA“ DOO Podgorica, Nadzorni organ – Institut za građevinarstvo d.o.o. Podgorica i Investitor – Željeznička infrastruktura CG AD Podgorica.

Dana 22.07.2022. godine u km 368+850 u 17:38 h, između st. Trebešica i ukr. Lutovo, došlo je do vanrednog događaja - incidenta, nalet voza 6102 na prepreku (odron).

Uzrok: Viša sila

Posljedica: Kašnjenje voza 6102 +7 min.

Odgovornost: Nema odgovornosti željezničkih radnika.

3.3 Preduzete mjere i aktivnosti za poboljšanje stanja bezbjednosti u željezničkom saobraćaju

U cilju sprječavanja vanrednih događaja koji su nastali zbog neopreznog kretanja trećih lica po pruži i u službenim mjestima, a za posledicu su imali usmrćenje i teške tjelesne povrede, ŽICG je u skladu sa Zakonom o bezbjednosti, organizaciji i efikasnosti željezničkog prevoza, postavila niz znakova upozorenja koja obavještavaju neovlašćena lica o zabranjenom pristupu i izvorima opasnosti.

Tokom 2022. godine, s ciljem očuvanja i podizanja nivoa bezbjednosti, izvršen je niz aktivnosti na gornjem i donjem stroju pruge, i to:

- ugrađeno 1.418 novih kolosječnih pragova,
- ugrađeno 4.800 polovnih kolosječnih pragova,
- ugrađena skretnička građa u količini od 2.592 m',
- ugrađeno 1.270 m³ tucanika,
- izvedeno planiranje zastorne prizme u dužini od 39.400 m,
- linijskom pobijačicom izregulisano je 30.900 m',
- skretničkom podbijačicom izregulisano je 46 skretnica,
- izvršena zamjena ishabanih šina u krivinama u dužini od 1.368,9 m,
- sanirano pet lomova šina.

Zbog lošeg stanja gornjeg i donjeg stroja pruge kao i vanrednih događaja u 2022. godine, uvedeno je 15 trajnih laganih vožnji na prugama kojima upravlja ŽICG.

U 2022. godini bilo je pet požara na mreži pruga ŽICG.

U 2022 godini na SS-uređajima je bilo ukupno 1.416 smetnji u trajanju od 9.505,45h, što u prosjeku iznosi 6,71h po jednoj smetnji.

Na staničnim SS-uređajima su se desile 894 smetnje u trajanju od 6.688,01h, što u prosjeku iznosi 7,48h po jednoj smetnji.

Na putnim prelazima su se dogodile 522 smetnje u ukupnom trajanju od 2.237,04 h, što u prosjeku iznosi 4,29 h po jednoj smetnji.

Zbog većih kvarova i nedostatka rezervnih djelova isključeno je šest putnih prelaza, pa je bezbjednost na istim osigurana u skladu sa važećim propisima i procedurama. Na putnim prelazima koji su osigurani branicima ili polubranicima u toku 2022. godine, zbog nepažnje i nepoštovanja postavljene signalizacije, od strane učesnika u drumskom saobraćaju polomljen je znatan broj drvenih umetaka.

Stručnim osposobljavanjem izvršnih radnika putem redovnog i vanrednog poučavanja povećava se preventivno djelovanje na bezbjednost saobraćaja. Svrha redovnog poučavanja je upoznavanje izvršnih radnika sa stručnim znanjima potrebnim za kvalitetno obavljanje poslova i sprovodi se kroz postupke planiranja, sprovođenja i provjere. Vanredno poučavanje se vrši kod učestalih propusta zaposlenih, kao i utvrđenih uzroka vanrednih događaja i prilikom uvođenja novih tehnologija i propisa.

4 MONTECARGO

4.1 Ostvarivanje planiranih ciljeva bezbjednosti

Akcionarsko društvo "MONTECARGO" Podgorica (u daljem tekstu Društvo) kao željeznička kompanija u skladu sa Direktivom EK 2204/49/EC (Direktiva za bezbjednost u željezničkom saobraćaju) i Zakonom o bezbjednosti, organizaciji i efikasnosti željezničkog prevoza, u obavezi je da jasno prepoznaje i sprovodi bezbjednosne operacije i obaveze kroz Sistem za upravljanje bezbjednošću (SUB). Poslovnikom SUB-a kao glavnim dokumentom o upravljanju bezbjednošću u željezničkom saobraćaju, obuhvaćen je cijeli ciklus procesa i obaveza koje ima kao Društvo, i detaljno opisana raspodjela i obaveze u Društvu, način kontrole različitih nivoa upravljanja, uključujući zaposlene i njihove predstavnike na svim nivoima.

Kao registrovani teretni operater Montecargo je obavezan da svoju djelatnost realizuje u skladu sa sledećim dokumentima:

- Licencu za prevoz – broj 05 od 20.10.2019.godine do 20.10.2024.
- Sertifikat o bezbjednosti za prevoz sa važnošću od 06.11.2020.godine do 06.11.2025.godine
DIO A – EIN broj ME1120200001 I DIO B – EIN broj ME1220200001,
- ECM sertifikat – kao entitet zadužen za održavanje voznih sredstava br. ME/31/0023/0001 od 09.06.2022. do 09.06.2023.godine.

Kao vlasnici vagona, Društvo upravlja sa prve tri funkcije ECM-a:

1. Funkcija upravljanja održavanjem,
2. Funkcija razvoja održavanja i
3. Funkcija upravljanja održavanjem kolskog parka,

a četvrtu Funkciju pružanja održavanja ustupaju Društvu OŽVS, čija je djelatnost održavanje željezničkih voznih sredstava.

Zakonski osnov za izradu Godišnjeg izvještaja o bezbjednosti je Zakon o bezbjednosti, organizaciji i efikasnosti željezničkog saobraćaja i Pravilnik o bližem sadržaju godišnjeg izvještaja o bezbjednosti u željezničkom saobraćaju i zajedničkim pokazateljima bezbjednosti. Na osnovu člana 36 Zakona i u skladu sa Pravilnikom AD MONTECARGO kao željeznički prevoznik izradio je Godišnji izvještaj o bezbjednosti željezničkog saobraćaja za 2022.godinu.

Glavni cilj Društva u 2022.godini u dijelu bezbjednosti je bilo održavanje postojećeg stepena bezbjednosti željezničkog saobraćaja, kao i njegovo stalno unapređivanje i poboljšanje. Poboljšanje i unapređenje je bilo sprovedeno ne samo kroz poštovanje i primjenu zakonske, podzakonske regulative, pravilnika i uputstava, već kroz rasprave i prijedloge kroz dnevne aktivnosti u Društvu, jer uočavanjem određenih prepreka tokom operacija i procesa koje je trebalo otkloniti, preduzimale su sve potrebne mjere kako bi se ostvario napredak u smislu bezbjednosti u saobraćaju.

Konkretno mjere i aktivnosti, odnosno ciljevi bezbjednosti Društva u 2022.godini koje su preduzete radi kontrole rizika od unutrašnjih faktora u cilju održavanja nivoa bezbjednosti su:

1. Tehnički uslovi voznih sredstava koja prolaze kroz redovno servisiranje, mjesečne periodične provjere (mjesečni, tromjesečni, šestomjesečni i godišnji kontrolno – tehnički pregledi), kao i kroz glavne remonte (redovne investicione opravke). Sva ova servisiranja i opravke se vrše u skladu sa Pravilnikom o načinu održavanja željezničkih vozila;
2. Profesionalna edukacija osoblja kroz redovno spovedene edukacione planove i testove kojim je periodično provjeravano znanje zaposlenih u skladu sa pravilnicima i zakonima koji regulišu ovu oblast (Pravilnik 646 i Zakon o bezbjednosti, organizaciji i efikasnosti

željezničkog saobraćaja), a posebno u domenu koji se odnosi na osoblje koje direktno učestvuje u obavljanju i organizaciji prevoza robe;

3. Zdravstvena sposobnost osoblja zaposlenih izvršnih radnika periodičnim medicinskim pregledima u skladu sa Pravilnikom o zdravstvenim uslovima koje moraju ispunjavati željeznički radnici i potpisanim Ugovorom o pružanju usluga – ljekarskih pregleda zaposlenih sa JU DOM ZDRAVLJA DIMITRIJE DIKA MARENIĆ Danilovgrad broj 7898 od 28.10.2022.godine;
4. Operacije Upravljanja Društva koje su vezane za teretne vozove, obavljane su u skladu sa zakonodavstvom Crne Gore, kao i dokumentacijom i procedurama koje se uzimaju kao značajne za bezbjednost:
 - Planiranje i redovno organizovanje i usklađivanje kretanja vozova prema zahtjevima i u koordinaciji sa ŽICG i u skladu sa Redom vožnje 2021/2022.godine, koji je bio na snazi u 2022.godini za koju se izradio ovaj Godišnji izvještaj;
 - Saradnja sa drugim licima (upravljач infrastrukture, proizvođačima, radionicama za održavanje, licima zaduženim za održavanje, imaočima vozila, davaocima usluga i nabavnom službom);
 - Razmjena i raspored osoblja, opreme i voznih sredstava na osnovu znanja, vještina, odgovornosti i dužnosti;
 - U slučaju vanrednog događaja prilikom upravljanja vozovima, Društvo ima imenovanu Prvostepenu i Drugostepenu Komisju (tročlana komisija koju čine stručni ljudi iz oblasti saobraćaja i mašinstva) koja zajednički sa Komisijom ŽICG vrši istragu i analizu slučaja, a zatim i preduzima odgovarajuće mjere kojima je cilj da spriječi budući slični događaj. Istraga i analiza slučaja vrši se u skladu sa Uputstvom o postupcima za slučaj vanrednog događaja u skladu sa kompetencijama upravljanja u Društvu;
 - Planiranje i obezbjeđenje finansijskih sredstava za održavanje voznih sredstava kako bi eliminisali tehničke i druge nedostatke koji utiču na bezbjednost i kvalitet usluge;
5. Nabavku opreme, materijala i usluga vrši se kroz jasno precizirane procedure date Zakonom o javnim nabavkama, tako što dio zahtjeva koji se odnosi na snabdijevanje tehničkih specifikacija koje uključuju sve elemente i tehničke karakteristike opreme ili materijala potrebnog za nabavku daju stručna lica Društva u skladu sa standardima i propisima;
6. Kontrola i razmjena informacija kojima se obezbjeđuje da izvođači radova odnosno isporučioци materijala i opreme izvršavaju obaveze koje se odnose na bezbjednost i razmjenu relevantnih informacija prema mjerodavnim ugovorno definisanim zahtjevima;
7. Informisanje zaposlenih o postupcima koji su sprovedeni ili se planiraju realizovati u cilju rješavanja bezbjedonosnih pitanja koja su od istih identifikovana;
8. Realizuje se permanentan rad na uspostavljanju Sistema za upravljanje bezbjednošću. Od 19 zakonom propisanih procedura u Poslovniku SUB-a, Montecargo je razradio prve tri procedure koje se odnose na: I – Mjere za kontrolu rizika u obavljanju djelatnosti željezničkog prevoznika; II – Kontrola rizika u vezi sa održavanjem i nabavkom; III – Kontrola rizika prilikom izvođenja radova i isporučivanja materijala i opreme. Na ostalim tačkama, procedurama i rizicima se radi.
9. Komunikacija, interna je regulisana organizacionom strukturom sa tačno definisanom obavezom i odgovornošću svih u strukturi Društva vezanih za bezbjednost. Eksterna je regulisana zakonima i pravilima kojima su jasno definisane institucije iz polja

bezbjednosti (Uprava za željeznice, Ministarstvo kapitalnih investicija, Policija itd.), kao i sa drugim kompanijama, korisnicima usluga koji svojim učešćem doprinose kontroli bezbjednosti.

4.2 Usporedni pregled planiranih bezbjedonosnih ciljeva i zajedničkih pokazatelja bezbjednosti

U 2022.godini bezbjednost željezničkog prevoza robe je očuvana, a planirani prevoz robe je uspješno izvršen.

U izvještajnom periodu saobraćalo je 5.052 teretna voza, ostvareno 373.265 voznih kilometara, prevezeno 1.346.361 tona robe (sve u međunarodnom saobraćaju, lokalnog nema) i evidentirano je 20 vanrednih događaja u kojima je jedan od učesnika AD MONTECARGO.

4.3 Praćenje i analiza zajedničkih pokazatelja bezbjednosti

4.3.1 Podaci o zajedničkim pokazateljima bezbjednosti (pokazatelji koji se odnose na nesreće, na prevoz opasnih materija, na samoubistva, na događaje koji predhode nesrećama i za izračunavanje ekonomskih posledica nesreća)

U razmatranom periodu ukupno je bilo 20 vanrednih događaja u kojima je jedan od učesnika AD MONTECARGO.

U narednoj tabeli prikazan je broj vanrednih događaja po vrstama i prema ukupnom i relativnom broju:

Tabela 8: Vanredni događaji

Vrsta nesreće	Ukupan broj	Relativni broj
Sudar voza sa željezničkim vozilom	0	0
Sudar voza sa preprekom unutar slobodnog profila	0	0
Iskliznuća vozova	4	1,07 E -05
Nesreće na putnim prelazima u nivou	1	2,67 E- 06
Nesreće u kojima su stradala lica koja su uzrokovane voznim sredstvima u pokretu, izuzimaju se samoubistva i pokušaj samoubistva,	0	0
Požari u željezničkim vozilima	1	2,67 E-06
Ostale nesreće	14	4,2 E-04
UKUPNO	20	6,01 E-04

U navedenom ukupnom broju vanrednih događaja nije bilo teško povrijeđenih i poginulih lica, što znači da u posmatranom periodu nema relevantnih podataka za ovu vrstu pokazatelja.

U posmatranom periodu kao teretni operater MONTECARGO nije imao prevoza opasnih materija, zato i nema relevantnih podataka za ovu vrstu pokazatelja.

Takođe, nema pokazatelja koji se odnose na samoubistva, jer u vanrednim događajima u kojima je bio učesnik MONTECARGO samoubistva nijesu bila uzrok vanrednih događaja.

4.3.2 Pokazatelji za izračunavanje ekonomskih posledica nesreća

Pri izračunavanju troškova prevencije žrtava, smrtnih slučajeva, teških povreda i lakših povreda, posmatrane su posebno i izračunate u skladu sa članom 11 Pravilnika o bližem sadržaju godišnjeg izvještaja o bezbjednosti u željezničkom saobraćaju i zajedničkim pokazateljima bezbjednosti, a troškovi kašnjenja u skladu sa članom 12 istog Pravilnika .

Tabela 9: Izračunavanje troškova prevencije žrtava, smrtnih slučajeva, teških povreda i lakših povreda

Vrsta vrednovanja pokazatelja	Vrijednost izražena u novcu (€)
Vrijednost prevencije žrtava	5.000,00
Troškovi štete nanoseni životnoj sredini	Nema procjene
Troškovi kašnjenja usled nesreće	6.601,50
Troškovi materijalne štete nanosene željezničkim vozilima ili infrastrukturi	104.517,40
UKUPNO	116.118,90

4.4 Ocjena rizika bezbjednosti

Na osnovu realizovanog obima rada, broja i strukture nesreća, procjene rizika, bezbjednosnih mjera i definisane odgovornosti zaposlenih, stiče se sveobuhvatan uvid u stanje bezbjednosti i može se dati opšta ocjena da je bezbjednost željezničkog prevoza robe očuvana, a prevoz robe uspješno izvršen.

Pokazatelji ovakvog stanja bezbjednosti saobraćaja vozova i prevoza robe je broj nesreća, koji su za uzrok imali propuste zaposlenih (bila je 1 nesreća) ili tehnička mana na voznim sredstvima (bilo je 4 nesreće).

Do ovakvog nivoa bezbjednosti doveo je nivo tehničkog stanja voznih sredstava, zbog pravovremenog i u planiranom obimu vršenog tekućeg održavanja. Takođe, u tome udjela ima i nivo obučeniosti voznog osoblja koje je preduzimalo potrebne mjere i postupke za bezbjedno odvijanje saobraćaja, naročito voznih sredstava koja su uključena u eksploataciju u posmatranom periodu.

4.5 Predlozi za poboljšanje nivoa bezbjednosti željezničkog saobraćaja

U cilju poboljšanja bezbjednosti željezničkog saobraćaja, AD MONTECARGO u svom izvještaju o bezbjednosti za 2022. godinu je predložilo sledeće mjere:

- Dosledna primjena propisa, opisa radnih obaveza i poštovanje radnog vremena od strane željezničkog osoblja,
- Posebnu pažnju posvetiti nesrećama u željezničkom saobraćaju, koje istražuje Nacionalno tijelo za istraživanje nesreća, da se po utvrđivanju uzroka dešavanja istih izvrši upoznavanje prevoznika i upravljača infrastrukture sa uzrocima i mjerama koje bi trebalo da se preduzmu kako bi se kroz analizu ocjene rizika i opasnosti uticalo na smanjenje mogućnosti nastanka (npr. organizovanjem sastanaka o bezbjednosti

željezničkog saobraćaja i tematskih radionica, gdje bi medijator bio Nacionalno tijelo i Uprava za željeznice),

- Polazeći od činjenice da se za prepoznavanje zajedničkih rizika u prevozu uzimaju u obzir i poslovni procesi i poslovne aktivnosti koje ima upravljač infrastrukture, podizanje nivoa ispravnosti elemenata infrastrukture koje se ogleda kroz poboljšanje stanja pruga i postrojenja sa naročitim akcentom na stanje ispravnosti signalno-sigurnosnih i telekomunikacionih uređaja.

4.6 Stanje tehničke ispravnosti voznih sredstava

4.6.1 Lokomotive

Društvo u svom voznom parku ima 15 lokomotiva različitih serija koje karakteriše značajan stepen zastarjelosti. Od ukupnog broja, u saobraćaju se tokom izvještajne godine nalazilo prosječno 9 lokomotiva koje su u potpunosti zadovoljile potrebe za izvršenjem obima prevoza.

Vučna teretnih vozova se obavljala elektro lokomotivama serije 461 na elektrificiranim prugama, a dizel elektro lokomotivama serije 661 i 644 na neelektrificiranoj pruzi Podgorica – Tuzi – Bajze, kao i na staničnim manevrma u Podgorici, Nikšiću i Baru.

Elektro lokomotive serije 461 su prosječne starosti 50 godina, dizel elektro lokomotive serije 661 starosti 52 godina, a dizel elektro lokomotive serije 644 starosti 49 godine.

Uprkos nepovoljnoj starosnoj strukturi lokomotiva, značajnim ulaganjem finansijskih sredstava u investiciono i tekuće održavanje i zalaganjem zaposlenih, održan je kontinuitet ispravnosti lokomotiva sa posebnim akcentom datim održavanju uređaja vezanih za bezbjednost željezničkog saobraćaja (kočnice, autostop uređaj, budnik, donji stroj vozila, itd). U narednoj tabeli dati su osnovni podaci o lokomotivama (godina proizvodnje, datum prethodne investicione opravke, broj pređenih kilometara od izvršene glavne opravke, kao i ukupno pređeni kilometri lokomotiva). U 2022. godini je započet, a u 2023. godini biće odrađen veliki investicioni ciklus u skladu sa Planom optimizacije voznih sredstava.

Tabela 10 : Stanje lokomotiva na dan 31. decembar 2022. godine

R. br.	Lokomotiva	Godina proizvodnje	Posljednja GO	Ukupno pređeni kilometri	Ukupno pređeni km od GO do 31. decembra 2022. godine	Napomena
1.	461-026	1972	03.11.2021	3 956 930	140 838	Ispravna
2.	461-027	1972	10.11.2018	-	-	Lokomotiva u zakupu
3.	461-030	1972	08.07.2010	2 798 163	-	Lokomotiva se vratila sa remonta iz Rumunije
4.	461-031	1973	27.12.2013	3 925 293	671 975	VP Bar
5.	461-037	1973	01.11.2017	3 246 070	376 750	Ispravna
6.	461-038	1973	17.08.2006	2 696 710	400 472	Čeka IO
7.	461-042	1974	05.11.2011	4 090 735	832 519	Ispravna

8.	461-044	1974	03.06.2022	3 246 833	65 270	Ispravna
9.	661-142	1961	30.06.2006	4 418 196	199 999	Čeka IO
10.	661-269	1972	30.09.2018	2 202 803	56 499	VP Pg
11.	661-326	1970	30.11.2017	2 150 666	121 830	Ispravna
12.	644-007	1973	24.04.2016	1 960 866	107 231	Ispravna
13.	644-013	1973	23.06.2015	1 503 156	106 202	VP Pg
14.	644-015	1973	20.11.2007	997 387	224 973	Ispravna
15.	644 -024	1973	31.12.2007	830 449	223 531	Ispravna

U tabelama koje slijede dati su podaci (broj defekata, ispravnost po danima, procenati spravnosti i pređeni kilometri u 2022 godini) koji se odnose na elektrolokomotive AD Montecarga.

Tabela 11: Pregled broja defekata elektro lokomotiva

R. br.	Lokomotiva	Broj defekata po mjesecima												Ukupno
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XI I	
1.	461 – 026	5	1	1	4	1	1	1	2	3	3	1	3	26
2.	461 - 027	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3.	461 – 030	2	4	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	7
4.	461 – 031	2	1	0	3	1	1	2	0	1	3	0	0	14
5.	461 – 037	2	4	2	3	2	1	3	1	2	0	2	4	26
6.	461 – 038	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7.	461 – 042	1	0	3	0	0	0	0	1	3	6	1	2	17
8.	461 - 044	0	0	0	0	0	2	3	1	2	4	2	2	16
Ukupno:		12	10	7	10	4	5	9	5	11	16	6	11	106

Tabela 12: Pregled ispravnosti elektro lokomotiva

R. br	Lokomotiva	Ispravnost po danima												Ukupno
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	
1.	461 – 026	10	23	28	25	28	25	28	25	23	23	26	22	286
2.	461 - 027	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3.	461 – 030	26	19	11	0	0	0	0	0	0	0	0	0	56
4.	461 – 031	22	25	24	11	17	27	26	27	26	25	1	0	231
5.	461 – 037	22	21	26	16	25	27	25	25	19	0	18	18	242
6.	461 – 038	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7.	461 – 042	8	25	22	21	0	0	0	6	21	17	25	25	170
8.	461 - 044	0	0	0	0	0	17	26	28	26	19	24	26	166
Ukupno:		88	113	111	73	70	96	105	111	115	84	94	91	1151

Tabela 13 : Procenat ispravnosti elektro lokomotiva

R. br.	Lokomotiva	Procenati spravnosti %												Ukupno
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	
1.	461 – 026	52,20	77,23	97,04	95,27	96,77	90,41	96,90	90,18	87,91	82,79	95,27	81,98	86,99
2.	461 - 027	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
3.	461 – 030	91,39	85,86	40,32	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	18,13
4.	461 – 031	83,60	94,94	82,25	47,77	62,90	97,08	95,69	91,93	93,33	93,81	04,44	0,00	70,64
5.	461 – 037	82,12	88,98	95,16	64,86	88,44	96,80	94,08	89,11	70,97	0,00	69,72	76,34	76,38
6.	461 – 038	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
7.	461 – 042	38,70	92,11	88,03	73,88	0,00	0,00	0,00	24,05	82,36	70,69	91,38	89,38	54,21
8.	461 - 044	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	70,27	95,29	84,13	94,58	72,17	90,13	92,33	49,90
Ukupno:		43,50	54,89	50,35	35,22	31,01	44,32	47,74	47,42	53,64	39,93	43,86	42,50	44,53

Iz tabele se vidi da je procenat ispravnosti elektro lokomotiva iznosio 44,53 %, bez kontrolno – tehničkih pregleda. Procenat ispravnosti izračunat je po tome koliko je lokomotiva bila u saobraćaju u časovima, i ovoliki procenat je zadovoljavajući, posebno ako se uzme u obzir starost lokomotiva.

Tabela 14: Pređeni kilometri za elektro lokomotive

R. br.	Serija i broj lokomotive	Pređeni kilometri												Ukupno
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	
1.	461-026	5880	8252	10282	12508	12764	11491	8964	11664	9206	9362	11982	8937	121292
2.	461-027	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3.	461-030	12036	7033	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	19069
4.	461-031	7864	7821	7755	5829	8747	10690	9021	9426	11714	9673	399	0	88939
5.	461-037	10161	8378	10079	10354	10767	10290	8362	11178	6783	0	5392	10105	101849
6.	461-038	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7.	461-042	4297	6332	8959	7815	2	0	0	1691	6994	4999	8556	7458	57103
8.	461-044	0	0	0	0	779	7113	10140	9473	10769	7530	9382	10084	65270
Ukupno:		40238	37816	37075	36506	33059	39584	36487	43432	45466	31564	35711	36584	453522

Društvo u svom radnom parku posjeduje tri dizel elektro lokomotive serije 661, od kojih su u saobraćaju lokomotive 661-269 i 661-326.

Tabela 15: Broj defekata dizel elektro lokomotiva serije 661

R.br.	Lokomotiva	Broj defekata												Ukupno
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XI I	
1.	661-142	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.	661-269	0	0	2	0	1	0	0	3	0	0	0	0	6
3.	661-326	0	0	0	0	3	0	0	0	2	0	0	1	6
Ukupno:		0	0	2	0	4	0	0	3	2	0	0	1	12

Tabela 16: Ispravnosti dizel elektro lokomotiva serije 661

R. br.	Lokomotiva	Ispravnost po danima												Ukupno
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	
1.	661-142	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.	661-269	30	25	22	28	29	25	28	24	11	0	0	0	222

3.	661-326	0	0	0	0	28	20	30	28	26	29	28	27	216
Ukupno:		30	25	22	28	57	45	58	52	37	29	28	27	438

Tabela 17: Procenat ispravnosti dizel elektro lokomotiva serije 661

R. br.	Lokomotiva	Procenat ispravnosti %												Ukupno
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	
1.	661-142	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2.	661-269	98,92	94,49	82,52	97,77	89,65	98,88	96,77	90,05	36,66	0,00	0,00	0,00	65,47
3.	661-326	0,00	0,00	0,00	0,00	79,03	97,77	98,92	95,16	95,55	97,84	96,66	95,69	63,05
Ukupno:		32,97	31,49	25,50	32,59	56,22	65,55	65,23	61,73	44,07	32,61	32,22	31,89	42,84

Tabela 18: Pređeni kilometri za dizel elektrolokomotive serije 661

R. br.	Lokomotiva	Pređeni kilometri												Ukupno
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	
1.	661-142													
2.	661-269	2695	2714	1398	2421	1109	1431	456	2734	519	0	0	0	15477
3.	661-326	0	0	0	0	944	1672	1650	993	1639	1428	1229	1524	11079
Ukupno:		2695	2714	1398	2421	2053	3103	2106	3727	2158	1428	1229	1524	26556

Društvo u svom radnom parku posjeduje četiri dizel elektro lokomotive serije 644.

Tabela 19: Broj defekata dizel elektro lokomotiva serije 644

R. br.	Lokomotiva	Broj defekata												Ukupno
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	
1	644-007	1	0	0	0	2	1	0	4	1	1	0	1	11
2	644-013	0	1	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	3
3	644-015	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2
4	644-024	3	1	2	1	1	1	1	0	1	0	1	0	12
Ukupno:		5	3	2	2	3	3	1	4	2	1	1	1	28

Iz tabele se vidi da je broj defakata na dizel elektro lokomotivama serije 644 vrlo nizak uprkost starosti istih.

Tabela 20: Ispravnosti dizel elektro lokomotiva serije 644

R. br.	Lokomotiva	Ispravnost po danima												Ukupno
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	
1.	644-007	15	16	29	28	24	17	10	22	25	24	29	23	262
2.	644-013	15	5	26	3	4	9	0	0	0	0	0	0	62
3.	644-015	28	25	29	28	31	28	28	28	30	26	28	24	333
4.	644-024	18	20	4	8	29	28	27	29	24	25	25	29	266
Ukupno:		76	66	88	67	88	82	65	79	79	75	82	76	923

Iz tabele se vidi da je ispravnost po danima dizel elektro lokomotiva 644 bila na veoma visokom nivou uzimajući u obzir da izvlači teške vozove iz rudnika Boksita do stanice Nikšić kao i rad na staničnoj manevri u stanici Bar.

Tabela 21: Procenat ispravnosti dizel elektro lokomotiva serije 644

R. br.	Lokomotiva	Procenat ispravnosti %												Ukupno
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	
1.	644-007	50,94	59,37	96,5	97,7	87,6	60,6	34,0	85,4	90,8	85,7	98,8	82,9	77,56
2.	644-013	53,22	22,47	88,1	10,4	15,0	32,0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	18,45
3.	644-015	95,02	96,87	95,6	97,7	100	97,7	95,2	95,1	100	88,7	97,7	80,2	95,02
4.	644-024	66,66	79,16	20,6	28,7	97,8	98,3	95,6	96,2	84,4	86,1	90,9	97,8	78,56
Ukupno:		66,46	64,46	75,26	58,67	75,13	72,21	56,24	69,21	68,81	65,15	71,90	65,26	67,39

Iz tabeli se vidi da je procenat ispravnosti veoma visok uprkos činjenici da se lokomotive nalaze duži period u eksploataciji.

Tabela 22: Pređeni kilometri za dizel elektro lokomotive serije 644

R. br.	Lokomotiva	Pređeni kilometri												Ukupno
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	
1	644-007	556	1200	1514	1390	697	383	497	650	1703	1482	855	1236	12163
2	644-013	1215	613	1751	68	1	390	0	0	0	0	0	0	4038
3	644-015	2668	3058	2796	2881	2509	2486	2592	2095	1920	1764	1529	1323	27621
4	644-024	1682	1821	68	455	1250	1063	1362	1559	1192	1117	1644	2036	15249
Ukupno:		6121	6692	6129	4794	4457	4322	4451	4304	4815	4363	4028	4595	59071

4.6.2 Vučena sredstva – teretna kola

Za organizaciju prevoza robe Društvo raspolaže sa ukupno 405 teretnih vagona, raznih serija, prosječne starosti od oko 33 godine i ukupne nosivosti od 20.492,50 tona.

U narednim tabelama je predstavljena struktura i raspoloživost teretnih vagona, kao i starosna struktura i nosivost po pojedinim serijama.

Tabela 23: Struktura i raspoloživost teretnih vagona -31. decembar 2022. godine

Red. Broj	Slovna serija	Brojčanase rija	Popisani vagoni		Nepopi-sani vagoni	Vagoni na ter.bivših republika	Ukupno
			Tip »1«	Tip »0«			
1.	Gbs-z	150	1	-	1	1	3
2.	Gas-z	190	-	2	3	3	8
3.	Hbis	225	2	-	-	-	2
4.	Kgs	332	-	-	1	-	1
5.	Rs-z	390	1	-	-	-	1
6.	Rs	391	2	-	-	-	2
7.	Regs	392	43	7	1	-	51
8.	Sgns	455	26	-	-	-	26
9.	Eaos	537	24	-	-	-	24
10.	Eas	595	238**	16	3	6	263
11.	Eas-z	596	18**	3	-	-	21
12.	Zaes	788	-	-	3	-	3
	Ukupno		355	28	12	10	405
	Procenat		87,66 %	6,92 %	2,96 %	2,46 %	100 %

U skladu sa odredbama Pravilnika o načinu održavanja željezničkih vozila, na teretnim vagonima vlasništva Društva, vrše se redovne aktivnosti na tekućem održavanju istih, kao i aktivnosti na redovnom (investicionom) održavanju, koje slijedi nakon isteka roka revizije. Za 2022. godinu, u okviru godišnjeg Ugovora sa AD OŽVS ukupno je urađeno dvadeset (20) vagona u redovnoj opravci (RO), dok nije bilo produženja roka redovne opravke (PRO). Takođe rađeno je kod ovlašćenih servisera u Srbiji na remontu i zamjeni metalnog poda na 70 Eas vagona i remontu 20 Regs vagona. Potpisan je ugovor za modernizaciju i remont 12 Eas vagona. Prema planu javnih nabavki za 2022. godinu izvršena je nabavka rezervnih dijelova za opravku vagona, nabavku kočionih papuča i monoblok točkova, izvršene usluge reatestacije opreme i sklopova. Ukupna vrijednost svih prethodno navedenih aktivnosti je 1.085.000 eura.

Takođe je u okviru tekuće opravke (TO) sa otkaçivanjem, koju realizuje AD OŽVS, izvršena opravka 654 vagona, od čega 555 vagona u vlasništvu Društva i 99 vagona stranih vlasnika. Pri tome je ostvareno 13.706,26 norma časova (NČ). Navedene remonte je pratila nabavka rezervnih djelova i potrošnog materijala, koja je tekla utvrđenom dinamikom i u skladu sa usvojenim Planom javnih nabavki.

Društvo realizuje TO bez otkaçivanja, kako naših, tako i stranih vagona u svojim organizacionim jedinicama za održavanje kola u Podgorici, Nikšiću, Baru i Bijelom Polju.

U 2022.godini, u okviru TO bez otkaçivanja, naše ekipe su opravile:

- u stanici Podgorica 80 vagona,
- u stanici B. Polje 2.015 vagona,
- u stanici Nikšić 5.262 vagona,
- u stanici Bar 49 vagona.

Zbog tehničke mane na vagonima tokom 2022.godine desila su se dva vanredna događaja – raskinuće manevarskog sastava.

4.7 Izvršno osoblje

4.7.1 Provjera stručne osposobljenosti

U skladu sa Zakonom o bezbjednosti, organizaciji i efikasnosti željezničkog prevoza i Pravilnikom o stručnoj spremi radnika koji neposredno učestvuju u vršenju željezničkog saobraćaja vršeno je redovno poučavanje i provjeravanje znanja zaposlenih.

Svrha redovnog poučavanja je da zaposleni obnavljaju znanje, upoznavaju sa promjenama i dopunama postojećih i sa novim propisima, tehničkim dostignućima, tehnologijom rada, na konkretnim primjerima analiziraju nepravilnosti i vanredne događaje, kao i postupke njihovog otklanjanja. Na taj način se osiguravaju kompetencije zaposlenih, odnosno sposobnost da primjene stečena znanja i vještine u uobičajenoj ili promjenljivoj radnoj situaciji (saobraćaj voza), da su zaposleni svjesni značaja i važnosti svojih aktivnosti i odgovornosti. U 2022.godini u skladu sa donešenim i usvojenim godišnjim Programom redovnog poučavanja vršeno je poučavanja zaposlenih koji neposredno učestvuju u vršenju saobraćaja za djelatnosti vuče, tehničko pregleda vozova i saobraćaja. U svakoj organizacionoj jedinici postoji knjiga redovnog poučavanja gdje se upisuju podaci o suštini i načinu izvođenja nastave, čime se na dokazan način potvrđuje posvećenost ovom segmentu.

4.7.2 Zdravstvena sposobnost

U skladu sa Zakonom o bezbjednosti, organizaciji i efikasnosti željezničkog prevoza i Pravilnikom 655 o zdravstvenim uslovima koje moraju ispunjavati željeznički radnici, sprovedena je provjera ispunjavanja propisanih zdravstvenih uslova i sposobnosti za obavljanje poslova u željezničkom saobraćaju.

Redovnu i vanrednu provjeru zdravstvenog stanja zaposlenih obavljala je u skladu sa Ugovorom o pružanju usluga – ljekarskih pregleda zaposlenih JU DOM ZDRAVLJA DIMITRIJE DIKA MARENIĆ Danilovgrad.

U 2022.godini izvršeno je 135 redovnih, 17 predhodnih, 21 kontrolni pregled i 5 vanrednih pregleda zaposlenih.

Tabela 24: Pregled ljezerskih pregleda

R. br.	Radno mjesto	Vrsta pregleda			
		redovni	predhodni	kontrolni	vanredni
1.	Mašinovođa	51	10	7	2
2.	Pomoćnik mašinovođe	12	2	0	1
3.	Nadzornik	2	1	0	0
4.	Mašinovođa na manevri	1	0	0	0
5.	Vozovođa	9	0	2	1
6.	Manevrista	33	1	6	1
7.	Rukovaoc	14	0	1	0
8.	Pregledač kola	8	3	2	0
9.	Magacioner	5	0	3	0
Ukupno:		135	17	21	5

4.8 Vanredni događaji

U slučaju vanrednog događaja prilikom upravljanja vozovima, Društvo ima imenovanu Prvostepenu i Drugostepenu Komisiju, koja se sastoji od najmanje tri člana koja Rješenjem imenuje izvršni direktor. Komisiju čine stručni ljudi iz oblasti saobraćaja i mašinstva. Ova Komisija zajednički sa Komisijom ŽICG vrši istragu i analizu slučaja, a zatim i preduzima odgovarajuće mjere kojima je cilj da spriječi budući slični događaj. Istraga i analiza slučaja vrši se u skladu sa Uputstvom o postupcima za slučaj vanrednog događaja.

Tabela 25 : Pregled željezničkih nesreća u 2022.godini u kojima su bili učesnici zaposleni u Društvu

Datum	Mjesto	Opis	Broj poginulih	Broj povrijeđenih	Šteta izražena u eurima	Vrsta vanrednog događaja
14. januar	Područje između st. Podgorica ist.Golubovci u km 413+808	Došlo je do oštećenja kontaktne mreže i pantografanalok. 461-030	-	-	605,00	Incident
05. februar	St.Podgorica	Raskinuće MS na dva mjesta	-	-	580,00	Incident

07. februar	U st. Podgorica na petom kolosjeku u km 405+180	Prilikom ulaska voza br. 53100 u stanici došlo je do raskinuća usled loma stremena kvačila na kolima 31725967076-6, tehn. mana-zamor materijala	-	-	205,00	incident
25. februar	Putni prelaz Kličevo	Kontakt voza br.52103 i drumskog motornog vozila	-	2	296,45	Nesreća
03. matr	Na dionici pruge Danilovgrad-Spuž u km 38+209	Kontakt voza br. 52101 i putničkog motornog vozila	-	-	Nema	Incident
16. mart	Na izlazu iz stanice Mojkovac na EVP-u	Došlo je do kidanja kontaktne mreže kod voza br.47672 i loma pantografa na lok. 461-042	-	-	8.655,20	Ostale nesreće
19. mart	Na dionici pruge Bioče-Zlatica od km 396+050 do 396+200	Požar na pragovima	-	-	515,20	Incident
23. mart	Na dionici pruge Nikšić-Ostrog u km 2+082	Požar na pragovima Laličić	-	-	863,33	Incident
14. april	St. Trebešica u km 358+800	Neispravnost kočnika kod voza br.45777, tehnička mana lok.461-026	-	-	Nema	Incident
22. april	St. Kolašin u km 339+843	Iskliznuće lok.broj461-031 i prvih kola od voza br.48675	-	-	76.961,35	Nesreća
29. april	St.Podgorica	Raskinuće MS Tehn. Mana-zamor materijala	-	-	380,00	Incident
17. maj	St.Podgorica	Požar na Rgs kolima br.31 72 392 4179-5	-	-	100,00	Incident
07. jun	St.Podgorica	Iskliznuće 2 Rgs kola pri vršenju st.manevre (proširenje kolosjeka)	-	-	530,00	Incident
19. jun	St.Podgorica	Oštećenje pantografa na lok. br.461-026	-	-	250,00	Incident
21. jun	Na dionici pruge Bratonožići – Zlatica	Požar na pragovima, Primjećen po prolasku voza br.48675	-	-	1.584,75	Incident

	od km 382+125 do 398+135					
12. jul	Na dionici pruge Bioče-Zlatica od km 393+480 do 397+870	Požar na 12 pragova, Primjećen po prolasku voza br.48675	-	-	422,60	Incident
01. avgust	Ukr.Spuž u km 43+340	Iskliznuće voza br.52103 (3Eas)	-	-	Naknadno će se utvrditi, nije okončan VD	Nesreća
23. avgust	St. Podgorica	Iskliznuće dvoje kola Eas Lok. 644-024	-		3.513,54	Incident
02. septem bar	St.Podgorica	Prilikom vršenja st.manevre došlo do iskliznuća troje Eas kola	-	-	4.538,00	Incident
03. oktobra	St.Trebešica u km 358+400	Lom pantografana lok.br.461-042 i havarija nosećeg užeta	-	-	4.517,00	Ostale nesreće
UKUPNO					104.517,40	

U 2022.godini je bilo 20 vanrednih događaja u kojima je jedan od učesnika bio AD MONTECARGO, što je više za 7, odnosno 50% uporedno sa 2021.godinom kada ih je bilo 14. Protiv zaposlenih koji su izazvali vanredni događaj je pokrenut i okončan disciplinski postupak i utvrđena kaznena mjera.

4.9 Nabavka opreme i materijala

Nabavku opreme, materijala i usluga vršena je kroz jasno preciziranu proceduru datu Zakonom o javnim nabavkama, tako što dio zahtjeva koji se odnosi na snabdijevanje tehničkih specifikacija koje uključuju sve elemente i tehničke karakteristike opreme ili materijala potrebnog za nabavku daju stručna lica Društva u skladu sa standardima i propisima.

Društvo je vršilo kontrolu rizika postupkom provjere stručnosti izvođača i isporučio opreme kroz ugovaranje i preispitivanje, kroz javne nabavke i kroz snabdijevanje. Sposobnost ispunjenja dobavljača se obavlja na bazi priloženih sertifikata koji su obično uslov tendera kao i kroz dugogodišnje praćenje dobavljača, sa akcentom na one koji imaju uticaj na bezbjednost prevoza: proizvođači opreme, materijala i rezervnih djelova za lokomotive, vagone, sigurnosne uređaje, mjernu opremu, energiju, gorivo i mazivo, sredstva bezbjednosti, službenu odjeću i sredstva antikorozivne zaštite, kao i sve ono što neposredno utiče na učesnike u željezničkom saobraćaju.

4.10 Disciplinski postupci

U skladu sa propisanom procedurom po Pravilniku o odgovornosti zaposlenih, a u cilju podizanja svijesti, povećanja radne i tehnološke discipline u 2022.godini je sprovedeno 15 disciplinskih postupaka i svi okončani u skladu sa procedurom.

U narednoj tabeli je izvještaj po svakom postupku:

Tabela 26: Disciplinski postupci

Red br.	Povreda radne obaveze	Disciplinska mjera	Odluka o disciplinskoj mjeri
1.	Tokom obavljanja poslova rukovaoca manevre došlo je do iskočenja zadnjeg vagona tj.vanrednog događaja.	Novčanakazna u visini od 5% zarade u trajanju	731 od 31.01.2022.god.
2.	Nezalaganje za pravilan process rada ili nepridržavanje zakonskih i drugih propisa.	Opomena	1279/5 od 28.03.2022.god.
3.	Nezalaganje za pravilan process rada ili nepridržavanje zakonskih i drugih propisa.	Opomena	1279/6 od 28.03.2022.god.
4.	Ne dolazak na rad, kašnjenje i napuštanje radnog mjesta koje je vezano za bezbjednost i urednost saobraćaja.	Novčana kazna u visini od 5% zarade u trajanju od 3 mjeseca	1499/2 od 28.03.2022.god
5.	Ne pridržavanje ili ne dovoljno pridržavanje mjera za sigurnost ljudi i povjerenih stvari ili nesavjestan odnos prema povjerenim stvarima. Ne zalaganje za pravilan process rada ili ne pridržavanje zakonskih i drugih propisa.	Novčana kazna u visini od 10 % zarade u trajanju od 1 mjesec	3008/2 od 27.04.2022.god.
6.	Dolazak na rad sa zakašnjenjem ili neopravdano napuštanje rada prije završetka ili u toku radnog vremena. Svaka radnja ili ne radnja koja je zakonom, kolektivnim ugovorom, opštim aktima Društa ili željezničkim propisima predviđena kao povreda radne obaveze.	Novčana kazna u visini od 10 % zarade u trajanju od 1 mjesec	1500/2 od 13.04.2022.god.
7.	Ne zalaganje za pravilan process rada ili ne pridržavanje zakonskih i drugih propisa	Novčana kazna u visini od 10 %	5274/1-36 od 30.08.2022.god.
8.	Ne dolazakna rad, kašnjenje i napuštanje radnog mjesta koje je vezano za bezbjednost i urednost saobraćaja.	Opomena	6474/2-1 od 16.09.2022.god.
9.	Ne dolazak na rad, kašnjenje i napuštanje radnog mjesta koje je vezano za bezbjednost i urednost saobraćaja.	Opomena	6474/1-1 od 16.09.2022.god.
10.	Ne dolazakna rad, kašnjenje i napuštanje radnog mjesta koje je vezano za bezbjednost i urednost saobraćaja.	Opomena	6474/3-1 od 16.09.2022.god.

11.	Nepravilan odnos i nepristojno ponašanje na poslu prema korisnicima usluga, zaposlenim u Društvu ili trećim licima. Svaka radnja ili ne radnja koja je zakonom, kolektivnim ugovorom, opštim aktima Društa ili željezničkim propisima	Opomena	6994/3 od 21.10.2022.god.
12.	Ne zalaganje za pravilan process rada ili ne pridržavanje zakonskih i drugih propisa.	Novčana kazna u visini od 10 % zarade u trajanju od 1 mjesec	5623/1-2 od 28.09.2022.god.
13.	Ne zalaganje za pravilan process rada ili ne pridržavanje zakonskih i drugih propisa.	Opomena	2686/3 od 11.05.2022.god.
14.	Ne zalaganje za pravilan process rada ili ne pridržavanje zakonskih i drugih propisa.	Novčana kazna u visini od 10 % zarade u trajanju	6145/3 od 28.09.2022.god.
15.	Ne dolazak na rad, kašnjenje i napuštanje radnog mjesta koje je vezano za bezbjednost i urednost saobraćaja. Ne zalaganje za pravilan process rada ili ne pridržavanje zakonskih i drugih propisa.	Opomena	7745/1 od 21.10.2022.god.

4.11 Opis sistema unutrašnje kontrole bezbjednosti

Služba unutrašnje kontrole obavlja unutrašnji nadzor u sprovođenju odredaba Zakona o željeznici, Zakona o bezbjednosti, organizaciji i efikasnosti željezničkog prevoza, kao i niz podzakonskih akata koja proizilaze iz navedenih zakona i internih akata Društva.

Poslovi unutrašnjeg nadzora podrazumijevaju:

- bezbjednost i redovitost odvijanja željezničkog saobraćaja,
- primjenu saobraćajno – transportno i tehničkih propisa u radu,
- primjenu propisa u održavanju željezničkih vozila,
- primjenu propisa o kočenju vozila,
- vođenje tehničke dokumentacije prilikom izvršenja kontrolnih pregleda, tekućeg i redovnog investicionog održavanja voznih sredstava,
- kontrolu ispravnosti željezničkih vozila,
- opremljenost sredstvima protivpožarne zaštite na lokomotivama i u objektima,
- opremljenost vučnih i vučenih vozila potrebnim sredstvima i opremom,
- ispunjavanje opštih i posebnih uslova za željezničke radnike koji neposredno učestvuju u vršenju željezničkog saobraćaja u pogledu propisane stručne i zdravstvene sposobnosti za samostalno obavljanje poslova na određenim radnim mjestima,
- primjena propisa o nošenju službene odjeće i sredstava i opreme lične zaštite na radu,
- pravilna primjene propisa o radnom vremenu željezničkih radnika,
- prisutnost zaposlenih na radu,
- primjenu propisa o posjedanju vozova i vučnih vozila željezničkim radnicima.

Kontrole se obavljaju prema godišnjem planu rada Službe unutrašnje kontrole i mjesečnim planovima kontrola, kojima se postavljaju zadaci sa ciljem očuvanja bezbjednosti.

Mjesečni planovi imaju predhodnu analizu vanrednih događaja, uočenih učestalih nepravilnih radnji u vezi nepoštovanja propisa, a koje dovodi do ugrožavanja bezbjednosti željezničkog saobraćaja, nepoštovanja zakona, opštih akata, odluka i drugih akata. Osim planiranih redovnih kontrola saglasno mjesečnom planu, vršene su i vanredne kontrole po nalogu izvršnog direktora i menadžmenta Društva.

U izvještajnom periodu Služba unutrašnje kontrole je izvršavala zadatke i obaveze koje proističu iz Zakona o bezbjednosti, organizaciji i efikasnosti u željezničkom prevozu, Zakona o zaštiti lica i imovine, Pravilnika o načinu održavanja željezničkih vozila, Pravilnika o načinu kočenja vozova, Pravilnika o posijedanju vučnih vozila željezničkim radnicima, shodno Pravilniku o radu Službe unutrašnje kontrole i internim aktima Društva.

Sve uočene pojave, nepravilnosti i neusaglašenosti u procesu rada koje su mogle ugroziti bezbjednost prevoza željeznicom, bezbjednost zaposlenih u radu, nanijeti štetu i narušiti ugled Društva, kao i mogući uzroci i posljedice nepravilnog rada i rukovanja sredstvima rada u okviru svoje nadležnosti, konstatovane su zapisnikom ili se djelovalo preventivno i instruktivno na licu mjesta u tehnološkom procesu rada.

5 ŽELJEZNIČKI PREVOZ CRNE GORE AD PODGORICA

5.1 Ostvarivanje planiranih ciljeva bezbjednosti

Željeznički prevoz Crne Gore AD Podgorica (ŽPCG) kao željeznička kompanija koja se bavi prevozom putnika u skladu sa Direktivom EK 2204/49/EC (Direktiva za bezbjednost u željezničkom saobraćaju) i Zakonom o bezbjednosti, organizaciji i efikasnosti željezničkog prevoza, u obavezi je da jasno prepoznaje i sprovodi bezbjednosne operacije i obaveze kroz Sistem za upravljanje bezbjednošću (SUB). Poslovníkom SUB-a kao glavnim dokumentom o upravljanju bezbjednošću u željezničkom saobraćaju, obuhvaćen je cijeli ciklus procesa i obaveza koje ima kao Društvo, i detaljno opisana raspodjela i obaveze u Društvu, način kontrole različitih nivoa upravljanja, uključujući zaposlene i njihove predstavnike na svim nivoima.

Kao registrovani putnički operater Željeznički prevoz je obavezan da svoju djelatnost realizuje u skladu sa sledećim dokumentima:

- Licencu za prevoz – broj 06 od 22.10.2019.godine do 22.10.2024.
- Sertifikat o bezbjednosti za prevoz sa važnošću od 30.12.2020.godine do 30.12.2025.godine

DIO A – EIN broj ME1120200002 I DIO B – EIN broj ME1220200002,

ŽPCG kao operater u željezničkom saobraćaju posluje u dosta otežanim usolvima u pogledu stanja starosti i eksploatacije voznog parka (vučnih i vučenih vozila). Radni park vučnih i vučenih vozila, izuzev elektromotornih vozova proizvođača CAF, karakteriše veoma dugi eksploatacioni vijek, bilizu i najčešće preko preporučenog perioda eksploatacije od 40 godina. Ovo, pored ostalog, ima za posledicu smanjenje procenta očekivane ispravnosti i pouzdanosti, kao i povećanje troškova tekućeg održavanja. Rezervni djelovi za vozna sredstva se sve teže nabavljaju naročito za elektromotorne vozove 412/416 jer više ne postoji ni fabrika koja ih je proizvela, a kod drugih željezničkih uprava koji raspolažu sa ovom vrstom vozila polako ih povlače iz upotrebe.

Tabela 27: Vučna vozna sredstva

R. br.	Vrsta vozila	Inventarsko stanje	Trenutno operativno	Prosečna starost (godine)
1.	Električne lokomotive 461	8	5	49
2.	Dizelelektrične lokomotive 661	1	-	51
3.	Elektromotorni voz 412/416	5	3	37
4.	Elektromotorni voz CAF	3	3	8
4.	Dizelelektrična lokomotiva 642	4	-	58
5.	Dizelelektrična lokomotiva 643	1	-	42
Sve serije		22	11	41

Tabela 28: Vučena vozna sredstva

Vrsta vagona	Slovna oznaka i tip vagona	IPK (Inventarski park kola)	RKP (Radni park kola)	Prosečna starost (godine)
Sa sjedištima	B (y)	9/14*	6	45
	A, B (z)	10	3	36
Restoran	WR	1	0	45
Kušet	Bc(x)	9	5	56
	Bc(sncf)	3	-	48
	AcBc	6	-	48
	Ac(x)x	1	1	60
Spavaća	WLAB sncf	10	8	49
Za prevoz automobila	DDam sncf	10	-	39
Sve serije		58	23	47

Napomena:

*14 vagona koji su imobilisani duži vremenski period, lošeg tehničkog stanja i dugog perioda od poslednje investicione opravke, a uzeti su u obzir kao dio inventarskog parka putničkih vagona. Za osposobljavanje tih vagona, u slučajevima kada je to uopšte moguće, su potrebna značajna finansijska sredstva, s obzirom da vagoni nijesu duži vremenski period upućivani u investicionu opravku. Za osposobljavanje ovih vagona, u svrhu eksploatacije neophodna je investiciona opravka ranga velike opravke.

Za održavanje i podizanje sveukupnog nivoa bezbjednosti u narednom periodu treba planirati nabavku novih voznih sredstava. Za to je potrebno obezbijediti znatna finansijska sredstva, što Željeznički prevoz Crne Gore (ŽPCG) ni u jednoj varijanti nije u stanju obezbijediti bez podrške i pomoći Države. Modernizacijom voznih sredstava bila bi obezbijeđena funkcionalnost prevoza putnika u narednom periodu sa visokim stepenom bezbjednosti. U protivnom, ne može se očekivati funkcionalnost Željezničkog prevoza Crne Gore na duži period sa postojećim voznim sredstvima. Preko plana prevoza i programa obučavanja i osposobljavanja stručnog i izvršnog osoblja u željezničkom putničkom prevozu povećava se obučanost, kompetentnost i odgovornost, a time i krajnji cilj povećanje stepena bezbjednosti.

Da bi se očuvala bezbjednost željezničkog saobraćaja i njen nivo podigao na veći stepen, za 2022. godinu bili su postavljeni sledeći ciljevi definisani Godišnjim izvještajem o bezbjednosti za 2021. godinu:

➤ **Obezbeđenje neprekidne kontrole u primjeni važećih pravila i propisa**

Kontrola primjene saobraćajnih propisa vršena je od strane neposrednih rukovodilaca kao i od strane Službe unutrašnje kontrole koja je vršila kontrolu iz svih oblasti na cijelom društvu ŽPCG AD, ukazivala na propuste u radu, negativnosti, preventivno djelovala, a u nekim slučajevima i represivno u cilju bezbjednog i urednog odvijanja željezničkog saobraćaja.

➤ **Redovna i kontinuirana kontrola**

Služba unutrašnje kontrole u 2022. godini je izvršila:

- 142 kontrole,
- sačinila 35 Zapisnika o izvršenoj kontroli,
- sačinila 27 Zapisnika o izvršenom alkokotestiranju,
- ispostavili 86 Izvještaja o izvršenoj kontroli,
- donijeto je 3 Rješenja o naloženim mjerama
- za izvršene kontrole u kojima nije bilo primjedbi nisu ispostavljeni Izvještaji.

U pojedinim slučajevima Kontrolori su djelovali preventivno, instruktivno (u zavisnosti od slučaja) te su nepravilnosti koje su uočene, a ne ugrožavaju bezbjednost željezničkog saobraćaja upozoravali zaposlene i njihove neposredne rukovodioce. Takođe, Služba unutrašnje kontrole je praktikovala da Zapisnik o izvršenoj kontroli i Izvještaj o izvršenoj kontroli gdje su konstatovane nepravilnosti dalje prosljedi nadležnom sektoru na postupanje ne ispostavljajući Rješenje o naloženim mjerama. Kontrolori su učetovali u javnim tenderima nabavke usluge fizičkog i tehničkog obezbeđenja imovine ŽPCG u depou Podgorica i depou Bar, shodno Zakonu o zaštiti lica i imovine.

➤ **Sprovođenje mjera zaštite na radu i redovna nabavka sredstava i opreme za ličnu zaštitu**

U februaru 2022 godine, shodno nalogu inspektora za zaštitu i zdravlje na radu, ŽPCG je odredio stručno lice za obavljanje poslova zaštite i zdravlja na radu, iz reda svojih zaposlenih, shodno uslovima koje predviđa zakon. U toku 2022 godine, kontroloru za zaštitu i zdravlje na radu/stručnom licu za obavljanje poslova zaštite i zdravlja na radu, kod koga se vode evidencije, su predate dvije povredne liste zaposlenih u ŽPCG (administrativni radnik – odlazak sa posla, pregledač kola – prilikom dolaska na posao). Povrede na radu su takve prirode da nijesu proizvele trajnu nesposobnost za rad zaposlenih.

U 2022 godini, shodno Zakonu o bezbjednosti, organizaciji i efikasnosti u željezničkom prevozu ("Sl.list Crna Gora br.1/14") i Pravilnika 646 izvršeno je stručno, vanredno i periodično

ispitivanje zaposlenih koji neposredno učestvuju u vršenju željezničkog saobraćaja. Jedan od obaveznih predmeta koji zaposleni polažu je i poznavanje oblasti zaštite i zdravlja na radu. Kategorije zaposlenih sa posebnim uslovima rada koji podliježu specifičnoj zdravstvenoj zaštiti – obavezno posjedovanje zdravstvene grupe: mašinovođe, mašinovođe manevre, pomoćnici mašinovođa, manevristi, rukovaoci manevre, kondukteri, pratilci kola, pregledači kola, nadzornici lokomotiva i vozači su od strane ŽPCG redovno i u skladu sa zakonom i pravilnicima upućivani na odgovarajuće zdravstvene preglede. Shodno aktu o procjeni rizika za Depo EMV, predviđeno je da se zaposleni u toj organizacionoj jedinici svake godine upućuju na redovni zdravstveni pregled, što je započeto u toku 2022 godine, shodno dinamici radnih aktivnosti. Željeznički prevoz Crne Gore AD – Podgorica je dobio uslugu osposobljavanja zaposlenih za bezbjedan rad od strane JU "Institut za razvoj i istraživanja u oblasti zaštite i zdravlja na radu". Za bezbjedan rad, tj. obuku iz oblasti zaštite i zdravlja na radu je u 2022 godinu osposobljeno 32 zaposlena. U 2022. godini sproveden je tender nabavke ljetnje uniforme za izvršno osoblje.

➤ **Uspostavljanje i implementacija Sistema upravljanja bezbjednosti (SUB-a)**

Željeznički prevoz Crne Gore po prvi put u 2021. godini izvršio sistematizaciju radnog mjesta na poslovima „Kordinator sistema upravljanja bezbjednosti“. Kako se imenovano lice nalazio na bolovanju na tom radnom mjestu je imenovano privremeno „Lice za poslove SUB“ u periodu decembar 2021. do septembra 2022. godine. Krajem 2021. godine započet je proces implementacije SUB odnosno procedura sistema, upoznavanje i detekcija vlasnika procedura sistema i upoznavanje istih sa SUB-om. Politika bezbjednosti ŽPCG po prvi put je ažurirana od kada je usvojena 2015. godine, i javno dostupna zaposlenim, ostalim željezničkim kompanijama i zainteresovanoj javnosti putem internet stranice Društva. Takođe po prvi put uspostavljeni su bezbjedonosni ciljevi Politike bezbjednosti kroz „Godišnji plan sprovođenja politike bezbjednosti“ broj 13235 od 30.12.2021. godine za 2022. godinu. Tokom 2022 godine shodno Pravilniku o bližem sadržaju sistema upravljanja bezbjednošću upravljača infrastrukture i željezničkog prevoza ("Sl.list Crne Gore", br.14/15) od 19 predmetnih procedura sistema, izradjeno je 13 procedura koje su potpisane od strane vlasnika procesa, iste zavedne na arhivi društva i kao takve su postale sastavni dio sistema bezbjednosti ŽPCG. Preostalih 6 procedura je u nacrtu izrade.

- **Bolja informisanost javnosti i vaspitno obrazovni rad u domenu unapređenja saobraćajne kulture djece i građana iz oblasti bezbjednosti željezničkog saobraćaja, kako putem medija i internet portala, tako i gostovanjima sa jedne i druge strane**

Korisnici usluga se redovno od strane PR-a ŽPCG informišu o aktivnostima i dešavanjima na željeznici kako po pitanju bezbjednosti procedure na putnim prelazima tako i apelom učesnicima u drumskom saobraćaju da poštuju saobraćajnu signalizaciju i podizanje svijesti vozača o vlastitoj odgovornosti. Takođe, informacije na internet sajtu se redovno ažuriraju po pitanju željezničkog saobraćaja.

- **U predškolskim i školskim ustanovama upriličiti gostovanja predstavnika ŽPCG ili gostovanja pomenutih ustanova i promovisati bezbjednost putovanja željeznicom, korišćenje željezničkih usluga na bezbjedan način**

Stalna aktivnost ŽPCG AD Podgorica jeste organizovanje edukativnih posjeta za djecu školskog i predškolskog uzrasta u kojima se najmlađi, pored upoznavanja sa poslovima na željeznici, upoznaju sa pravilnim i bezbjednim ponašanjem na željezničkoj stanici i u vozu. Tokom 2022. godine organizovana je posjeta za 6-šest grupa predškolskog i školskog uzrasta. U 2023. godine je predviđeno organizovanje stručne ekskurzije-posjete srednjoškolskih uzrasta i podrška Uniji srednjoškolaca „Akcioni dani“ kroz obezbjeđivanje dnevnica za 10

srednjoškolaca koji bi se upoznali sa zanimanjima i poslovima koji se obavljaju u stanici Nikšić, gdje će iste aktivnosti biti nastavljene u narednom periodu.

– Redovna kontrola i održavanje tehničke ispravnosti uređaja na svim nivoima

Održavanje željezničkih vozila je skup unaprijed planiranih radova u okviru redovnog održavanja kao i neplaniranih radova u okviru vanrednog održavanja, koji se obavljaju na željezničkom vozilu, njegovim podsistemima, sklopovima i djelovima kako bi željezničko vozilo bilo tehnički ispravno za bezbjedno obavljanje željezničkog saobraćaja. Održavanje tehničke ispravnosti željezničkih vučnih i vučenih vozila u Željezničkom putničkom prevozu se sprovodi i održava prema Pravilniku o načinu održavanja željezničkih vozila.

5.2 Praćenje i analiza zajedničkih pokazatelja bezbjednosti

Praćenje i analiza zajedničkih pokazatelja bezbjednosti rađeni su u skladu sa *Pravilnikom o bližem sadržaju godišnjeg izvještaja o bezbjednosti u željezničkom saobraćaju i zajednički pokazatelji bezbjednosti* od člana 4 do člana 10 istog .

U 2022.godini dogodilo se 16 vanredna događaja gdje je učesnik ŽPCG, što je umanjeње za 30,4%. u odnosu na 2021. godinu kada je bilo 23 vanredna događaja.

Od ukupnog broja vanrednih događaja u 2022. godini, 5 slučajeva spada u nesreće što je uvećanje od 66,6% u odnosu na 2021. godinu kada su evidentirane 3 nesreće.

U 2022. godini dogodili su se 11 incidenata što predstavlja umanjeno od 45,00 % u odnosu na 2021. godinu kada se dogodilo 20 incidenata.

Tabela 29: Pregled vanrednih događaja po vrsti i uzroku

Vrsta vanrednog događaja	Uzrok vanrednog događaja					
	Propust u radu ŽPCG		ŽICG, Tehnička mana, smetnja na KM , lični propusti, iskliznuće kola	Zlonamjerna radnja trećih lica	Lična nepažnja trećih lica	Viša sila
	Lični propusti	Tehnička mana ili oštećenje voznog sredstva				
Incident	0	1	2	2	1	5
Nesreća			1	1	3	
Ukupno	0	1	3	3	4	5
	16					

Analiza uzroka vanrednih događaja pokazuje sljedeće:

- Nepažnja putnika ili trećih lica koji su prouzrokovali vanredni događaj je bilo 4 u toku 2022. godine za razliku od 2021. godine kada je bilo 7 vanrednih događaja, što predstavlja umanjeno za 42,8%,
- Zlonamjernih radnji trećih lica koji su prouzrokovali vanredni događaj je bilo 3 u toku 2022.godine, dok je u toku 2021.godine bilo 2 vanredna događaja koji su prouzrokovala treća lica, što je uvećanje 50%,
- Viša sila je uzrokovala 5 vanrednih događaja u 2022. godini, dok u 2021. godini je bilo 4 vanredna događaja, što je uvećanje za 25% ,
- Vanrednih događaja po osnovu propusta u radu ŽPCG tokom 2022 nije bilo, dok u 2021.godine je bilo 2 slučaja, što predstavlja umanjeno od 200%.

5.3 Zajednički pokazatelji bezbjednosti

Analizom zajedničkih pokazatelja bezbjednosti na osnovu kojih se vrši procjena nivoa rizika i bezbjednosti u željezničkom saobraćaju, su pokazatelji:

- koji se odnose na nesreće;
- koji se odnose na prevoz opasnih materija;
- koji se odnose na samoubistva;
- koji se odnose na događaje koji prethode nesrećama;
- za izračunavanje ekonomskih posljedica nesreća;
- koji se odnose na tehničku bezbjednost infrastrukture i njeno sprovođenje.

Podaci o ispunjavanju unutrašnjih bezbjedonosnih ciljeva upravljača prevoza kao Društva od javnog interesa za izvršenje javnog prevoza lokalnih i međunarodnih putnika i rezultati planova sigurnosti analizirani su kroz statističke podatke ŽPCG i ŽICG iskazane istražnim postupkom kroz Izvještaje o vanrednim događajima za 2022.godinu.

Za područje vanrednih događaja, u ovom dijelu obrađuju se postavljeni bezbjedonosni ciljevi i planovi ŽPCG kao prevoznika u 2022.godini, koji se odnose na vanredne događaje u željezničkom prevozu putnika u 2022.godini sa rezultatima bezbjedonosnih ciljeva i planova ŽPCG koji su prikazani u narednim poglavljima.

Zajednički pokazatelji bezbjednosti (član 4) prikazani su u sledećoj tabeli:

Tabela 30: Pregled vanrednih događaja po posledicama

Vrsta vanrednog događaja	Broj vanrednih događaja	ŽPCG			ŽICG		Povrijeđeni i usmrćeni u vanrednom događaju			Prekid saobraćaja(min)	Viša sila			Materijalna šteta EUR-a		
		Tehnička mana ili oštećenje voznog sredstva			Postrojenja		Povrijeđeni				Usmrćeni					
		Pantografa	Vučno vozilo	Putnička kola	Vozni vod KM	Lom šine	Putnika	Želj.radn.	Treće lice		Putnika	Želj.radn.	Treće lice		Odron na pruzi	Nalet na vozilo/životinja/prepreka
Nesreće	5				1						2	251		2		12734,08
Incident	11	1	1		1	1						1814	4	1	2	29916,33
Ukupno	16	1	1		2	1					2	2065	4	3	2	42650,41

5.4 Pokazatelji koji se odnose na nesreće

5.4.1 Pokazatelji koji se odnose na samoubistva (član 7)

U 2021. godini nije evidentiran slučaj samoubistava, dok u 2022. godini je bio 1 slučaj samoubistava.

5.4.2 Ekonomski pokazatelji po vrsti vanrednog događaja (ozbiljni incidenti i nesreće) (član 9)

Pokazatelji po vrsti vanrednog događaja:

- Ukupan broj "incidenta" je 11
 - Broj incidenata prema voznim kilometrima (međunarodnih i lokalnih putničkih vozova)
- $$= 11/912353 = 0,0000120567$$

Pokazatelji vrste vanrednog događaja određeni su ukupnim brojem vanrednog događaja (nesreće) u odnosu na ukupne realizovane vozne kilometre u (međunarodnom i lokalnom putničkom prevozu):

- Ukupan broj "nesreća" je 5
- Broj nesreća prema voznim kilometrima (međunarodnih i lokalnih putničkih vozova)

= 5/912353= 0.0000054803

Visina kašnjenja vozova izazvane nesrećama nije data zbog toga što u Ugovoru o korišćenju željezničke infrastrukture između upravljača i operatera nije definisana cijena kašnjenja voza po minuti.

5.4.3 Mjere bezbjednosti inicirane nesrećama i karakteristični primjeri vanrednih događaja

Usvojene mjere bezbjednosti inicirane karakterističnim vanrednim događajima u kojima su učestvovala sredstav I zaposleni ŽPCG su dati u narednoj tabeli:

Tabela 31: Karakteristični primjeri vanrednih događaja I usvojene mjere bezbjednosti

Nesreće koje su inicirale mjere bezbjednosti			Usvojene mjere bezbjednosti
Datum nesreće	Mjesto nesreće	Opis nesreće	
15.02.2022.	401+703km ukr.Bioče i st.PG	Kontak. Voza br.433 sa neputujućim trećim licem	Upućeni na vanredni ljekarski pregled mašinovođa i pomoćnik mašinovođe
04.06.2022.	354+540km (Trebešica -Kos)	Kontak. Voza br.6100 sa neputujućim licem	Upućeni na vanredni ljekarski pregled mašinovođa i pomoćnik mašinovođe
26.09.2022.	298+960km Ukr.Kruševo-st.BP	Nalet voza br.432 na odron	Uvedena lagana vožnja sa Vmax=30km/h

1. Dana 15.02.2022. godine desio se vanredni događaj-nesreća u 07:25h prilikom vožnje međunarodnog brzog voza broj 433, između ukr. Bioče i st.Podgorica došlo je do kontakta istog sa neputujućim licem u km 401+703.

Posledica: Prekid saobraćaja od 07:25 do 09:27h (121min).

Usmrćeno jedno neputujuće treće lice

Odgovornost: Komisija je došla do zaključka da je za ovaj vanredni događaj odgovorna nepažnja neputujućeg trećeg lica, koje je neovlašćeno pristupilo na kolosjek željezničke pruge.

2. Dana 04.06.2022.godine u km 354+540 pruge Beograd - Bar (Trebešica - Kos) u 7:48h došlo je do kontakta voza br. 6100 (lok 461-043) i neputujućeg lica koji je smrtno stradao.

Posledica: Prekid saobraćaja 07:48-13:15h (325min)

Usmrćeno jedno neputujuće treće lice

Uzork: Samoubistvo

3. Karakterističan vanredni događaj "incident" desio se dana 26.09.2022.g. u 22:56h kada je međunarodni brzi voz br. 432 koji saobraća na relaciji Bar-Topčider, naletio je na odron u km 298+960.

Posledica vanrednog događaja: Prekid saobraćaja u vremenu od 22:56 do 00:10h (74 min). Oštećen raonik i kočioni cilindar na lokomotivi serije 461-039.

Nije bilo povrijeđenih i mrtvih.

Odgovornost: Nema odgovornosti željezničkih radnika direktnih učesnika učesnika u saobraćaju u smislu za nastajanje vanrednog događaja.

Uzrok: Viša sila.

5.5 Bezbjedonosni ciljevi i planovi

U tabelarnom pregledu koji slijedi predstavljeni su postavljeni bezbjedonosni ciljevi i planovi i rezultati tih ciljeva i planova:

Tabela 32: Postavljeni bezbjedonosni ciljevi i planovi i rezultati tih ciljeva i planova

Bezbjedonosni ciljevi i planovi	
Postavljeni bezbjedonosni ciljevi i planovi	Rezultati bezbjedonosnih ciljeva i planova
Planovi, ciljevi i rezultati istražnih radnji nastalih vanrednih događaja kod putničkih vozova u 2022. godini realizovani su kroz:	
a) Imenovanje članova istražnih komisija (prvostepenih i drugostepenih), za potrebe istražnih radnji u okviru nadležnosti iz Sporazuma o zajedničkom istraživanju nastalog vanrednog događaja (nesreće, ozbiljne nesreće, incident, ostale nesreće) na prugama Crne Gore od zajedničkih komisija ŽPCG, ŽICG i AD "Montecargo" Podgorica.	Kod imenovanja članova drugostepenih komisija poštovana je stručna zastupljenost i potrebna kvalifikacija članova komisije za istražne radnje, kroz mjesečne rasporede dežurstva i rješenja o koučnoj prisutnosti članova komisije određenih rješenjem izvršnog direktora ŽPCG za istražne radnje nastalih vanrednih događaja.
b) Kontrola okončanja vanrednih događaja	Zajedničkim radom komisija nijesu okončani svi nastali vanrednih događaja u skladu sa važećim propisima.
c) Evidencija nastalih vanrednih događaja na prugama Crne Gore statistički se vodi u ŽICG. U vanrednim događajima gdje su učesnici vozna sredstva (kola, lokomotive) i vozno osoblje iz ŽPCG evidenciju vanrednih događaja interno vodi operater ŽPCG.	Redovno su analizirani uzrok, okolnosti i posledice vanrednih događaja i preduzimane preventivne bezbjedonosne mjere i ciljevi u cilju sprečavanja novih vanrednih događaja, otklanjanja uzroka i posljedica sa pružanjem pomoći putnicima i vozu je bilo moguće ranije uspostavljanje redovnog željezničkog soobraćaja.
ŽPCG je u području realizacije zajedničkih pristupnih bezbjednosti mjera i ciljeva i interoperabilnosti u prevozu putnika planirao i izvršavao sljedeće ciljeve:	
a) Zajednički pristup bezbjednosti i sigurnosti počiva na procjeni rizika, a samim tim predstavlja stalan proces koji uključuje sistemsku usklađenost i upotrebu svih dostupnih informacija kako bi se procijenio i odredio nivo mogućih opasnosti i rizika u planiranju tehnologije i organizacije prevoza putnika, pratećih automobila i prtljaga shodno postignutim dogovorima na međunarodnom nivou na međunarodnim konferencijama: FTE B1, FTE B 2, WMPS 1, RENE, WMPS 2 i ROUTA 7.12 i ROUTA 7.3 u cilju	Stalno su preduzimane i analizirane dogovorene organizacione mjere i rezultati bezbjedonosnih i sigurnosnih mjera i ciljeva, posebno u području usklađenosti i razvoja zajedničkog pristupa dogovorenoj i kroz red vožnje objavljenoj organizaciju saobraćaja međunarodnih i lokalnih putničkih vozova izvršavajući interoperabilnost u javnom međunarodnom prevozu putnika, pratećih automobila i prtljaga i lokalnog prevoza.

interoperabilnosti u međunarodnog prevoza putnika	
b) Stalni cilj ŽPCG je preventivno praćenje i nadzor saobraćaja vozova, prevoz putnika, pratećih automobila sa analiziranjem pojava i rizika u prevozu, kroz koju se uočavaju kritične tačke u sistemu tehnologije i organizacije rada za povećanje stepena bezbjednosti i sugurnosti u međunarodnom i lokalnom prevozu kroz ispravnost vučnih vozila i putničkih kola, obrade putničkih garnitura, propisanog sastava putničkih garnitura, namirenja i njege kola. Gdje je bilo potrebno ulagani su i dodatni naponi, a po potrebi i finansijska sredstva za njihovo otklanjanje.	Permanentno su se provodile analize pojava i rizika tokom prevoza putnika, otklanjale uočene slabosti u sistemu tehnologije i organizacije rada jedinica, službi i sektora. Na svim nivojima iz nadležnosti sektora, službi i jedinica pratile su se usklađenosti zajedničkih mjera iz Sistema bezbjednosti sa drugim jedinicama, službama i sektorima u ŽPCG i "Srbija Voz" a.d. Beograd, ŽICG i IŽS koje su uključene u realizaciju međunarodnog putničkog reda vožnje i izvršenju organizacije međunarodnog prevozu putnika željeznicom
c) Kao nosioc organizacije prevoza ŽPCG, postavljao je za cilj razvoj i usaglašenost elemenata Sistema upravljanja bezbjednošću, koje razvija iz primjenu regulative Evropske željezničke agencije (ERA).	Praćene su i prikupljane u granicama mogućeg informacije relevantnih izdanja ERA-e i preporuka povećanja bezbjednosti u međunarodnom prevozu željeznicom kroz članstvo u UIC-u i primjene Sporazum RIC.

5.6 Preduzete mjere i aktivnosti na poboljšanju stanja betbjednosti u željezničkom saobraćaju

Kontinuirano i permanentno se izvršavaju tehnološki procesi rada u jedinicama, službama i sektorima prema propisanim i razrađenim tehnološkim operacijama planiranja, obrade i analiziranja djelokruga rada organizacionih jedinica.

Shodno mjesečnom rasporedu i rješenjima za kućnu pripravnost članovi prvostepenih i drugostepenih komisija za istragu vanrednih događaja učestvovali su u istražnim radnjama u cilju utvrđivanja okolnosti, uzroka i posledica nastalog vanrednog događaja.

Nadležne komisije za istragu vanrednog događaja, analizirale su nastale vanredne događaje, nastojale da u propisanim rokovima ispostave komisijske isledničke izvještaje, a sve shodno članu 114 Zakona o bezbjednosti organizaciji i efikasnosti željezničkog prevoza („Sl.list CG“br. 1/14). Izvještaje su dostavljali na dalji postupak ŽICG koja je ujedno upravljač željezničkog saobraćaja i vodi sopstevnu statistiku, nezavisno od drugih nadležnih državnih organa Crne Gore i Vladine komisije za utvrđivanje uzroka i odgovornosti za nastali vanredni događaj.

Treba napomenuti da je Željeznički prevoz Crne Gore jedini u željezničkom sistemu Crne Gore koji je angažovao privatnu licenciranu firmu na poslovima fizičkog i tehničkog obezbjeđenja i zaštite imovine (voznih sredstava i objekata), kao i da sam učestvuje u troškovima obezbjeđenja, pored toga što se u depou Podgorica i Bar nalazi imovina drugih željezničkih društava.

Tokom 2022.godine s ciljem očuvanja i podizanja nivoa bezbjednosti, Željeznički prevoz Crne Gore je u održavanje i remont voznih sredstava, a time u očuvanje i podizanje ukupnog nivoa bezbjednosti, realizovano 954.989,69€ sa uračunatim PDV-om. Takođe u 2022-oj godini investicije koje su započete a iste će biti realizovane tokom 2023.godine su u vrijednosti od 778.688,84€. Ukupna vrijednost investicija koje su završene i koje su u toku u vozna sredstva u 2022. godini iznosi 1.733.678.8€.

Tokom 2022. godine izvršene su redovne (investicione) ranga srednje opravke opravke na vučenim voznim sredstvima:

- Troje putničkih kola tipa WLAB,

- Jednim kušet kolima tipa "Bcx" individualnog broja,
- Jednim kušet kola tipa „Acx“,
- Redovna investiciona opravka EMV 412/416.

Investicione opravke koje su započete u 2022.godini a biće realizovane tokm 2023.godine su:

- Redovna investiciona opravka dizel lokomotive 643-051,
- Srednja opravka troje putničkih kola tipa Z.

Mjere koje se rade i koje će se dalje preuzimati su:

- uredno tehničko servisiranje i održavanje voznih sredstava,
- preventivno i instruktivno djelovanje rada službe unutrašnje kontrole,
- školovanje izvršnog osoblja putem redovnog i vanrednog školovanja,
- plan prevoza putnika,
- red vožnje u međunarodnom i lokalnom saobraćaju,
- plan dostave kola,
- organizacija vuče vozova,
- organizacija prodaje karata,
- organizacija tehničko pregledne službe,
- planiranje nabavke novih voznih sredstava i modernizacija postojećih,
- stručna i zdravstvena sposobnost izvršnog osoblja,
- sistem informisanja svih zaposlenih,
- praćenje analiza i evidencija vanrednih događaja.

5.7 Rezultati unutrašnje kontrole bezbjednosti

U izvještajnom periodu Služba unutrašnje kontrole je izvršavala zadatke i obaveze koje proističu iz Zakona o bezbjednosti, organizaciji i efikasnosti u željezničkom prevozu, Zakona o zaštiti lica i imovine, shodno Pravilniku o radu Službe unutrašnje kontrole i internim aktima Društva.

U 2022. godini vršene su redovne - planirane i vanredne kontrole u skladu sa Pravilnikom o radu Službe unutrašnje kontrole. Sve uočene pojave, nepravilnosti i neusaglašenosti u procesu rada koje su mogle ugroziti bezbjednost prevoza željeznicom, bezbjednost zaposlenih u radu, nanijeti štetu i narušiti ugled Društva, kao i mogući uzroci i posljedice nepravilnog rada i rukovanja sredstvima rada u okviru svoje nadležnosti, konstatovali su zapisnikom ili se djelovalo preventivno i instruktivno na licu mjesta u tehnološkom procesu rada.

Kontrole su progresivno obuhvatale:

- kontrolu primjene zakona, podzakonskih propisa i opštih akata Društva kojim se organizuje, reguliše i obezbjeđuje bezbjedan rad u željezničkom saobraćaju,
- kontrola primjene saobraćajno - komercijalnih, transportnih i tehničkih propisa,
- kontrolu rada izvršnog osoblja i ostalih zaposlenih u Društvu,
- kontrolu ispravnosti i upotrebljivosti protiv-požarne opreme u radnim jedinicama, na voznim sredstvima i objektima Društva,
- kontrolu ispunjavanja opštih i posebnih uslova za željezničko osoblje koje učestvuje u vršenju željezničkog saobraćaja u pogledu propisane stručne i zdravstvene sposobnosti,
- kontrolu prisutnosti zaposlenih u procesu rada, primjene propisa o radnom vremenu voznog i drugog osoblja u radnim jedinicama, službama i sektorima,
- kontrolu alkoholisanosti osoblja u procesu rada,
- neposrednu saradnju sa nadležnim inspekcijским organima kontrole,
- saradnju sa raznim strukturama iz Ministarstva unutrašnjih poslova u cilju preventivnog djelovanja na suzbijanju zabranjenih i neovlašćenih radnji u vozovima i saradnje u pogledu zaštite imovine Društva,

- kontrolu međusobne poslovno-zavisne komunikacije i saradnje sa djelovima poslovnog sistema drugih preduzeća.
- kontrolu i sprovođenje radnji u cilju sprečavanja i eliminisanja povreda na radu putem osposobljavanja zaposlenih za bezbjedan rad, kao i upoznavanja zaposlenih sa aktima koji se odnose na oblast zaštite i zdravlja na radu, putem učestvovanja u radu komisija za redovno i vanredno provjeravanje znanja (periodični ispiti), kao i učestvovanjem u postupku redovnog školovanja.

Po planu koji je određivao rukovodilac Službe unutrašnje kontrole, kontrola procesa rada se vršila od strane ovlašćenih službenika zajedno ili pojedinačno, noću i danju, redovno ili vanredno kao i detaljno ili djelimično, zavisno od predmeta kontrole i konkretnih potreba, a u više navrata i po direktnom nalogu izvršnog direktora. Detaljna kontrola obuhvatala je cjelokupno kontrolisanje procesa rada pojedinih organizacionih jedinica, dok je djelimična kontrola obuhvatala kontrolisanje pojedinih radnih mjesta ili dijela procesa rada, uređaja ili postrojenja, kao i uslova rada u radnoj sredini. Prema saznanjima koja su upućivala na nepravilnosti u radu ili ugrožavanje bezbjednosti u prevozu željeznicom po prijavama korisnika prevoza ili lica koji su ukazivala na nepravilan rad zaposlenih i nepravilnim radnjama u vezi sa nepoštovanjem propisa na održavanju voznih sredstva, postrojenja, uređaja i opreme od kojih je zavisila bezbjednost zaposlenih kao i bezbjedan, uredan i siguran željeznički saobraćaj, vršena je i vanredna kontrola.

Služba unutrašnje kontrole posebno naglašava, da je rad licencirane firme za obezbjeđenje, uslovalo enormno sprečavanje krađe od strane nepoznatih lica u svim segmentima imovine Društva koja je stacionirana u Podgorici i Baru.

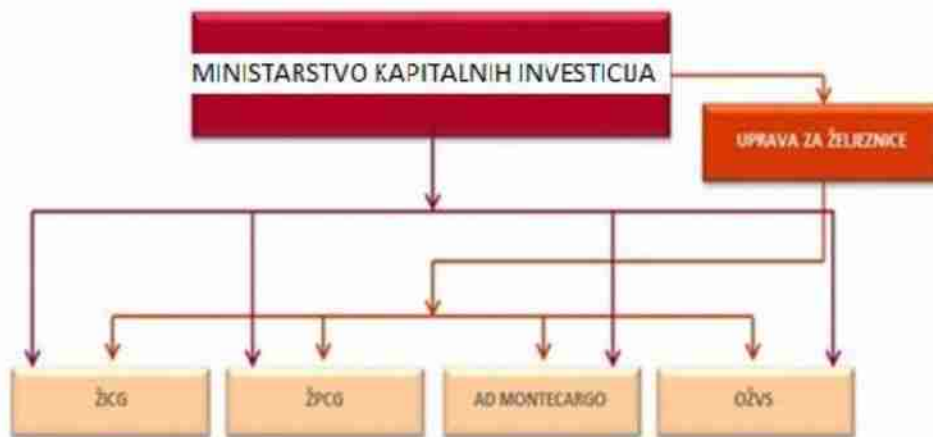
6 ORGAN UPRAVE - UPRAVA ZA ŽELJEZNICE

Uprava za željeznice je državni organ Crne Gore za oblast željezničkog saobraćaja.

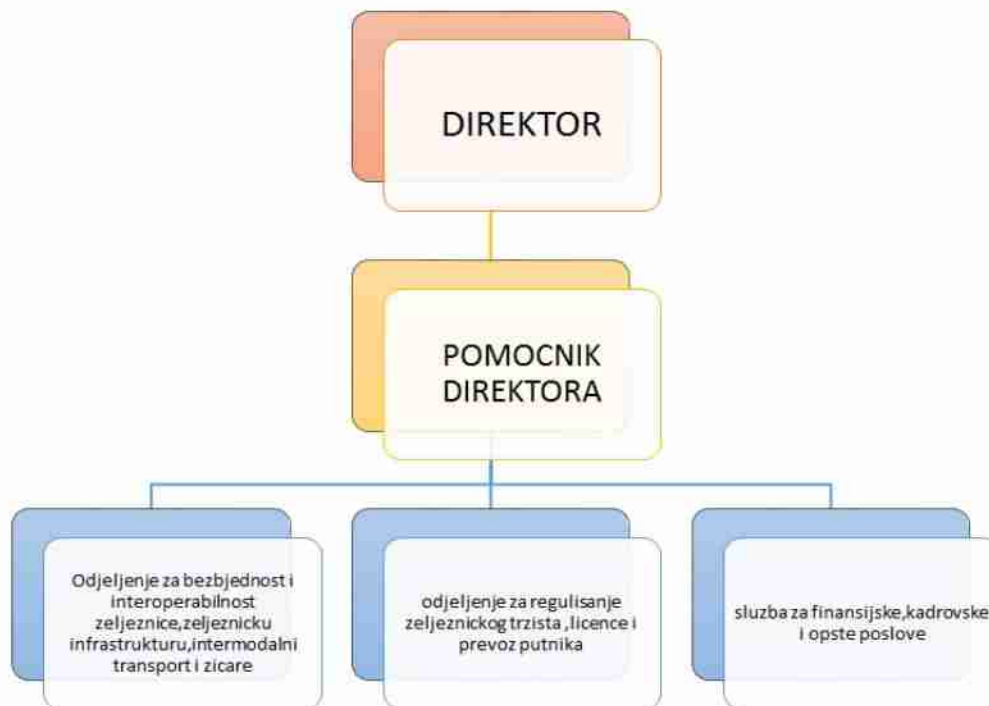
Od januara 2020. godine nakon reorganizacije državne uprave Direkcija za željeznice mijenja naziv i u Uprava za željeznice i postaje samostalni državni organ.

Propisi EU koje određuju potrebu postojanja Direkcije za željeznice su: Direktiva 2004/49 o sigurnosti željeznica Zajednice i izmjeni Direktive 95/18/EZ o izdavanju dozvola za obavljanje usluga u željezničkom prevozu i Direktive 2001/14/EZ o dodjeli željezničkog infrastrukturnog kapaciteta i ubiranju naknada za korišćenje željezničke infrastrukture i dodjeli rješenja o sigurnosti (Direktiva o sigurnosti željeznice) - „Poglavlje IV - tijelo za bezbjednost” kao i Direktiva 2016/798 i Direktiva 2012/34 o uspostavljanju jedinstvenog željezničkog područja (RECAST Direktiva) – „Poglavlje IV - regulatorno tijelo.

Organizaciona šema aktera u željezničkom saobraćaju i organizacioni tok-odnos sa drugim nadležnim organima”

6.1 Organizaciona šema Uprave za željeznice po sektorima

6.2 Nadležnosti

Uprava za željeznice obavlja funkciju nacionalnog tijela za bezbjednost u željezničkom sektoru i regulatornog tijela kada je u pitanju željeznički saobraćaj. Takođe, shodno Zakonu o željeznici, Uprava ima obavezu utvrđenu Zakonom da nakon izdavanja sertifikata o bezbjednosti željezničkim prevoznicima i upravljaču infrastrukture, a koji u trenutku dobijanja sertifikata o bezbjednosti moraju imati uspostavljen sopstveni Sistem upravljanja bezbjednošću, vrši nadzor po tačno propisanoj metodi. Nadzor se obavlja iz razloga da se vrši provjera u kojoj se mjeri primjenjuje uspostavljeni sistem u praksi. Ostale nadležnosti Uprave su:

- Učešće u pripremi i izradi tehničkih propisa, normativa i standarda na željeznici;
- Izdavanje licenci za upravljanje željezničkom infrastrukturom (industrijskom željeznicom);

- Izdavanje licenci za prevoz;
- Izdavanje sertifikata o bezbjednosti za upravljanje željezničkom infrastrukturom;
- Izdavanje sertifikata o bezbjednosti za prevoz;
- Odlučivanje po prigovorima u vezi zaključenja Ugovora o korišćenju željezničke infrastrukture;
- Odlučivanje po žalbama kandidata koji smatraju da su predmet nepravičnog postupanja, diskriminacije ili da su na neki drugi način oštećeni, a naročito po žalbi na akte koje je donio upravljač infrastrukture;
- Izdavanje dozvola za korišćenje novoizgrađenih željezničkih vozila, novih tipova uređaja, djelova i opreme željezničkih vozila, kao i novih tipova uređaja, djelova i opreme za željezničku infrastrukturu;
- Odobravanje tehničke dokumentacije za izgradnju, rekonstrukciju i modernizaciju željezničke infrastrukture;
- Izrada planova razvoja, izgradnje, rekonstrukcije, modernizacije, održavanja i zaštite željeznica Crne Gore;
- Vršenje poslova koji se odnose na: razvoj, izgradnju, rekonstrukciju, održavanje i zaštitu željeznica Crne Gore;
- Vršenje kontrole korišćenja državnih subvencija za pokrivanje troškova obaveza javnog prevoza (PSO);
- Praćenje razvoja željezničke infrastrukture i voznih sredstava u drugim državama i predlaganje mjera modernizacije kako bi se povećao nivo interoperabilnosti;
- Ostvarivanje i razvijanje međunarodne saradnje u oblasti željezničkog saobraćaja;
- Predlaganje i usklađivanje zakonskih i podzakonskih akata sa direktivama i regulativama EU u cilju harmonizacije nacionalnih propisa sa propisima EU;
- Priprema poziva na nadmetanje i sprovođenje postupka ustupanja radova za izradu tehničke dokumentacije i izvođenja radova na željezničkoj infrastrukturi;
- Praćenje i kontrola trošenja finansijskih sredstava kojima se subvencionišu upravljač infrastrukturom i prevoznici;
- Izdavanje saglasnosti za priključenje i ukrštanje javnih puteva sa željezničkom prugom, postavljanje infrastrukturnih objekata (cjevovoda, vodovoda, kanalizacije, električnih, telefonskih i telegrafskih vodova i dr.) u pružnom i zaštitnom pojasu;
- Izdavanje saglasnosti za izgradnju, rekonstrukciju, održavanje i zaštitu industrijske željeznice;
- Zaključivanje ugovora sa prevoznicima koji obavljaju prevoz od javnog interesa;
- Vršenje određenih poslova notifikacije vezanih za željezničke podsisteme;
- Ostvarivanje međunarodne saradnje sa međunarodnim organizacijama u kojima predstavlja državu, Evropskom željezničkom agencijom i organima drugih država nadležnim za bezbjednost i interoperabilnost u željezničkom saobraćaju i regulisanje tržišta željezničkih usluga

6.3 Zakoni i drugi propisi izdati u 2022. godini

U 2022. godini nije bilo izdatih novih zakona iz oblasti željezničkog saobraćaja. Urađen je nacrt novog Zakona o željeznici, kao i prijedlog za novi Zakon o bezbjednosti i interoperabilnosti.

U 2022. godini publikovani su sledeći pravilnici:

- Pravilnik o izmjeni pravilnika o načinu održavanja željezničkih vozila
- Pravilnik o načinu vođenja i sadržaja registra licenci i registra sertifikata za upravljanje vučnim vozilima
- Pravilnik o bližim uslovima u pogledu kadra, opreme i prostora koje treba da ispunjava pravilno lice za stručno osposobljavanje radnika u željezničkom saobraćaju

6.4 Ugovor o obavezi pružanja usluga prevoza putnika od javnog interesa za 2022. godinu

Shodno čl. 64 i 65 Zakona o željeznici („Službeni list Crne Gore“, broj 27/2013), a na osnovu Odluke o dodjeli Ugovora o obavezi pružanja usluga prevoza putnika od javnog interesa (OJP) zaključen je ugovor o obavezi pružanja usluga prevoza putnika od javnog interesa za 2022. godinu između Uprave za željeznice i Željezničkog prevoza Crne Gore ad Podgorica.

Ugovorom o obavezi pružanju usluga prevoza putnika od javnog interesa predviđaju se prava i obaveze i odgovornost prevoznika u vezi pružanja usluga prevoza od javnog interesa. Ugovor OJP zaključuje se neposredno, s obzirom na to da je za obavljanje djelatnosti željezničkog prevoza putnika u centralnom registru registrovan samo jedan prevoznik, Ugovorom o OJP uspostavlja se odnos na komercijalnoj osnovi između Vlade Crne Gore, koju predstavlja Uprava za željeznice, i ŽPCG AD Podgorica. Ugovorom o OJP utvrđuje se obim usluga koje Uprava za željeznice naručuje za definisanu nadoknadu troškova za pružanje usluga prevoza od javnog interesa.

Uprava je na osnovu sklopljenog Ugovora o obavezi javnog prevoza za 2022. godinu dobijala mjesečne izvještaje kao i kumulativno kvartalne o realizaciji potpisanog Ugovora i kroz tačno definisane parametre vršila kontrolu realizacije OJP.

6.5 Ugovor o tekućem održavanju javne infrastrukture za 2022. godinu

Na osnovu odobrenih budžetskih sredstava godišnji program za tekuće održavanje javne infrastrukture za željeznice baziran je na planiranju prioritarnih aktivnosti koje je potrebno uraditi na građevinskoj i elektrotehničkoj infrastrukturi u cilju održavanja dionica pruge u postojećem stanju i osiguranja bezbjednosti saobraćaja. Ovaj Program obuhvata i obavezne troškove regulisanja saobraćaja. Uprava je vršila pregled svih izvedenih radova obuhvaćenih Programom za 2022. godinu i na osnovu pregleda, a u skladu sa Ugovorom o održavanju infrastrukture sklopljenim između Uprave za željeznice i ŽICG, su se ispostavljaljali mjesečni izvještaji, na osnovu kojih su isplaćivana ŽICG mjesečna sredstva od strane Ministarstva finansija.

6.6 Izdate licence i sertifikati o bezbjednosti za upravljanje infrastrukturom i prevoz robe i putnika za 2022. godinu

U 2022. godini nije bilo izdatih novih niti obnavljanja postojećih licenci upravljačima infrastrukture ni željezničkim prevoznicima robe i putnika.

U 2022. godini izdat je sertifikat o bezbjednosti dio A I dio B, na osnovu izdate licence u prethodnoj godini, željezničkom teretnom operateru Kombinovani prevoz Montenegro d.o.o. Podgorica.

6.7 Sertifikat za lice zaduženo za održavanje vozila (ECM sertifikat)

Uprava za željeznice je rješenjem obnovila Sertifikat za lice zaduženo za održavanje vozila (ECM) društvu AD MONTECARGO Podgorica i na taj način na osnovnu izvještaja u ustanovila da imenovano društvo ispunjava uslove u skladu sa Pravilnikom o uslovima za sertifikaciju lica zaduženih za održavanja teretnih željezničkih kola („Službeni list CG“, broj 44/16) koji je usklađen sa propisima OTIF-a za izdavanje sertifikata (ATMF - Prilog A, Pravila za sertifikaciju i kontrolu lica zaduženih za održavanje - ECM):

- ECM sertifikat – kao entitet zadužen za održavanje voznih sredstava br. ME/31/0023/0001 od 09.06.2022. do 09.06.2023.godine.

6.8 Obuke iz bezbjednosti željezničkog saobraćaja

Uprava za željeznice u skladu sa Programom rada za 2022. godinu, bila predvidjela da u sklopu svojih nadležnosti definisanih Zakonom o bezbjednosti, organizaciji i efikasnosti željezničkog prevoza organizuje obuke zaposlenih vezane za vršenje sertifikacije lica zaduženih za održavanje željezničkih vozila i za korišćenje nacionalnog registra vozila kao i uspostavljanje registra infrastrukture.

Planirane obuke nijesu održane.

7 RAZVOJ BEZBJEDNOSTI NE ŽELJEZNICI

Bezbjednost saobraćaja je naučna disciplina koja primjenom naučne metodologije prati, izučava i objašnjava pojavne oblike ugrožavanja ljudi i imovine u saobraćaju (fenomenologija), strategiju u sprečavanju saobraćajnih nezgoda, uslova i uzroka (etiologiju), izgradnjom efikasnog sistema zaštite ugroženih vrijednosti ljudi i imovine u saobraćaju preventivnim i represivnim aktivnostima.

Zato je i pouzdanost i bezbjednost željezničkog saobraćaja vrlo složena i kompleksna problematika koja zahtijeva egzatan pristup rješavanju kako najjednostavnijih tako i najsloženijih zadataka.

Osnovni faktori bezbjednosti željezničkog saobraćaja mogu se podijeliti na objektivne i subjektivne. Oni ne djeluju izolovano nego predstavljaju strukturnu cjelinu u okviru koje faktore razlikujemo po snazi svog uticaja, pri čemu se neki faktori pojavljuju kod većeg, a neki kod manjeg broja saobraćajnih nezgoda.

Analizirajući pojedinačno pokazatelje bezbjednosti prikazane pojedinačno u izvještajima željezničkih preduzeća dolazi se do zaključaka da uzrok nastanka vanrednih događaja u 2022. godini bio skup i subjektivnih i objektivnih faktora.

7.1 Analiza zajedničkih pokazatelja bezbjednosti

U 2022. godini dogodilo se 59 vanrednih događaja što je smanjenje od 13,55% u odnosu na 2021. godinu, kada se dogodilo 67 vanrednih događaja.

Od ukupnog broja vanrednih događaja u 2022. godini, 11 slučajeva spadaju u nesreće što je povećanje od 37,5 % u odnosu na 2021. godinu, kada je evidentirano 8 nesreća.

U 2022. godini dogodilo se 48 incidenta na željezničkoj infrastrukturi u Crnoj Gori što predstavlja smanjenje od 18,6 % u odnosu na 2021. godinu, kada se dogodilo 59 incidenata.

Analiza uzroka vanrednih događaja pokazuje sljedeće:

- Tehnički nedostaci na postrojenjima i voznim sredstvima su uzrokovali u posmatranom periodu 2022. godine 21 vanredni događaj, što je smanjenje za 19,3 % u odnosu na 2021. godinu, kada je bilo 26 vanrednih događaja ove vrste.
Od ukupnog broja vanrednih događaja uzrokovanih ovim faktorom, 10 vanrednih događaja je nastalo zbog tehničke mane na sredstvima ŽICG, jedan vanredni događaj na sredstvima ŽPCG i deset vanrednih događaja na sredstvima MONTECARGO AD.
- Viša sila je uzrokovala, u posmatranom periodu, godine šest vanrednih događaja, što je za jedan manje u odnosu na 2021. godinu, kada je bilo sedam vanrednih događaja ove vrste.
- Lični propusti željezničkih radnika, operatera (MONTECARGO i ŽPCG) i Izvođača radova u posmatranom periodu u 2022. godini, bili su uzrok 12 vanrednih događaja, što je smanjenje od 14,3% u odnosu na 2021. godinu, kada je zabilježeno 14 vanrednih događaja ove vrste.
- Nepažnja putnika i trećih lica je prouzrokovala 15 vanrednih događaja u posmatranom periodu 2022. godine, što je smanjenje od 21,05 % u odnosu na 2021. godinu, kada je bilo 19 vanrednih događaja ove vrste.

Ukupan prekid saobraćaja u posmatranom periodu 2022. godine, zbog otklanjanja posljedica vanrednih događaja, iznosio je 235 h i 54', a u 2021. godini 60 h i 36'.

U posmatranom periodu 2022. godine, u vanrednim događajima usmrćeno je jedno lice, dok su u 2021. godini usmrćena dva lica.

U posmatranom periodu 2022. godine, četvoro lica je povrijeđeno, kao i u 2021. godini.

Ukupna procijenjena šteta u posmatranom periodu, koja je nastala kod ovih vanrednih događaja, iznosi 158.389,93 €. Od toga, šteta na objektima i postrojenjima kojima upravlja ŽICG iznosi 55.550,03 €. Za jedan vanredni događaj nema podataka o visini štete, jer još nije okončan.

U posmatranom periodu 2022. godine, najveća materijalna šteta nastala je u vanrednom događaju koji se desio 22.04.2022. god. između st. Kolašin i ukrsnice Trebaljevo, kada je došlo do iskliznuća Lok 461-031 i prvih kola do lokomotive. Šteta nastala pri ovom vanrednom događaju je iznosila 76.961,35 €. Vanredni događaj je nastao krivicom izvođača radova.

7.2 Preduzete mjere i aktivnosti za poboljšanje stanja bezbjednosti u željezničkom saobraćaju

Željeznička infrastruktura i željeznička vozna sredstva u Crnoj Gori karakteriše zastarjelost željezničke mreže, zastarjelost voznih sredstava i skromna funkcionalna sposobnost infrastrukturnih podsistema.

Značajna razlika između projektovanih brzina na prugama i najvećih dopuštenih brzina kojima vozovi mogu saobraćati utiče i na smanjenje komercijalne brzine, produženo putovanje vozova i povećanje zakašnjenja vozova na svim magistralnim i regionalnim prugama. Prethodno navedeno kao i zastarjela vozna sredstva, nedovoljan broj vozova i serija vagona, utiču na to da željeznica često ima limite i nije u poziciji da konkuriše autobuskom i drumskom prevozu putnika i robe na istim relacijama.

Budžetskim sredstvima održavanja javne željezničke infrastrukture u iznosu od 6,5 mil. eura su planirana sredstva za prioritetne radove tekućeg održavanja građevinske i elektrotehničke infrastrukture i finansiranje upravljanja i regulisanja saobraćaja (direktni troškovi zaposlenih) po godišnjim Programima tekućeg održavanja željezničke infrastrukture sa osnovnim ciljem da se sačuvaju brzine saobraćanja vozova po predviđenom Redu vožnje, sa što manje uvedenih laganih vožnji, kako se ne bi ugrozilo bezbjedno odvijanje željezničkog saobraćaja, a bazirana su i na iznosima sredstvima koja su planirana Budžetom za 2022. godinu.

Radovi su izvođeni:

- pod saobraćajem vozova, bez zatvora pruge i bez ograničenja u saobraćaju vozova (tekući radovi održavanja),
- pod zatvorom pruge, sa ili bez uvođenja privremenih ograničenja u saobraćaju vozova (lagane vožnje):
 - bez isključenja napona iz kontaktne mreže (masovna zamjena pragova, zavarivanje i zamjena šina),
 - sa isključenjem napona iz kontaktne mreže (mašinsko regulisanje kolosjeka, čišćenje kanala šinskom mehanizacijom).

Imajući u vidu odobrena sredstva iz Budžeta i potrebu:

- tekućeg održavanja remontovanih dionica na kojima su remont izvođeni u periodu od 2006.–2022.godine, od Vrbnice do Trebešice i stanice Trebešica, što podrazumijeva i redovnu godišnju dopunu tucanika, podmazivanje i pritezanje kolosječnog pribora, mašinsko regulisanje kolosjeka, redovno servisiranje skretnica i druge radove na kolosjeku, kao i održavanje kanala i propusta za nesmetano ocjeđivanje zastorne prizme i zaštitu pruge od buičnih tokova,
- uvećanog tekućeg održavanja neremontovanih dionica Trebešica – Podgorica – Bar, kako bi se očuvale važeće brzine saobraćaja vozova i to:
 - a) na pruzi od Trebešice do Podgorice od 50 – 60 km/h, u odnosu na projektovanu brzinu od 80 km/h,
 - b) na pruzi od Podgorice do Bara od 70 km/h, u odnosu na projektovane brzine od: 100 km/h na pruzi Podgorica - Golubovci, 75 km/h na dionici Zeta – Sutomore, tunel Sozina 100 km/h i 70 km/h na dionici Sutomore - Bar,
- uvećanog tekućeg održavanja aktivnog klizišta na dionici Sutomore – Bar od 448+978 do km 450+100, kako bi se očuvala bezbjednost saobraćaja sa uvedenom laganom vožnjom,
- tekućeg održavanja pruge Nikšić – Podgorica, na kojoj je kompletan kolosjek položen 2006./2007.godine i ista je od tada u eksploataciji,
- tekućeg održavanja pruge Podgorica – Državna granice sa Albanijom,

iz sredstava opredjeljenih Budžetom, kada je u pitanju održavanje građevinske infrastrukture, prioritet je dat radovima na održavanju gornjeg stroja (zamjena dotrajalih pragova, dopuna tucanika, mašinsko regulisanje kolosjeka, zamjena dotrajale skretničke građe) i tekućeg održavanja donjeg stroja (čišćenje kanala, održavanje kosina i nasipa, mostova, tunela, opreme pruge i sl.).

Pored navedenih radova, u cilju bezbjednog odvijanja željezničkog saobraćaja, zaštite željezničke infrastrukture i uređenja pružnog pojasa pruge, tokom 2022. godine redovno su podnošene prijave nadležnim državnim i opštinskim institucijama zbog neovlašćenog i neodobrenog izvođenja radova u zaštitnom pojasu pruge kao i prijave za deponovanje otpadnog materijala pored pruge.

Programom tekućeg održavanja elektrotehničke infrastrukture za 2022. godinu, obuhvaćeni su radovi tekućeg održavanja na:

- kontaktnoj mreži
 - radovi tekućeg održavanja voznog voda, obilaznog voda, napojnih vodova, opreme za vješanje, zatezanje i električno rastavljanje voznog voda, povratnog voda i uzemljenja i zaštitnih kapija putnih prelaza,
- energetskim postrojenjima
 - radovi tekućeg održavanja elektrovučnih postrojenja EVP, PS i PSN, aparata u elektrovučnim postrojenjima, uređaja daljinskog upravljanja, distributivnih postrojenja TS i spoljne rasvjete u stanicama i ukršnicama,
- daljinskom upravljanju

- održavanje uređaja daljinskog upravljanja, održavanje distributivnih postrojenja TS,
- telekomunikacionim postrojenjima
 - radovi na tekućem održavanju telekomunikacionih uređaja optičkog prenosnog sistema, digitalnih centrala, registrofona, dispečerskih i satnih centrala, svih kablova za rad signalnih i telekomunikacionih uređaja,
- signalno – sigurnosnim postrojenjima
 - radovi tekućeg održavanja skretničkih elektropostavnih sprava, brojača osovina, auto-stop uređaja, uređaja na putnim prelazima, pretvarača i rotacionih mašina, ispravljača, dizel agregata, AKU baterija, signalno sigurnosnih uređaja u svim stanicama i ukranicama, komandnih stolova i telekomandnog centra, glavnih i manevarskih signala.

Na bezbjednost i redovitost željezničkog saobraćaja uticale su i smetnje, kao posledica tehničke nepouzdanosti elektrotehničkih uređaja i postrojenja zbog dugoročnog izostanka neophodne obnove ovih osnovnih sredstava.

Najveći dio ugrađenih uređaja i opreme je stariji od deklarisanog upotrebnog vijeka i tehnološki zastario.

U cilju sprječavanja vanrednih događaja koji su nastali zbog neopreznog kretanja trećih lica po pruzi i u službenim mjestima, a za posledicu su imali usmrćenje i teške tjelesne povrede, ŽICG je u skladu sa Zakonom o bezbjednosti, organizaciji i efikasnosti željezničkog prevoza, postavila niz znakova upozorenja koja obavještavaju neovlašćena lica o zabranjenom pristupu i izvorima opasnosti.

Nedovoljna finansijska sredstva za tekuće održavanje zastarjele željezničke infrastrukture uslovlila su i potrebu za obezbjeđenje dodatnih finansijskih sredstava za nabavku materijala, opreme, rezervnih dijelova za građevinsko i elektrotehničko održavanje željezničke infrastrukture kao potrebu angažovanja ovlašćenih privrednih društava za radove na elektrotehničkom održavanju koje ne mogu izvesti službe održavanja elektrotehničke infrastrukture. S tim u vezi, na osnovu obezbjeđenih finansijskih sredstava i Zaključka Vlade Crne Gore sklopljen je u decembru 2022. godine Anex Ugovora o tekućem održavanju javne infrastrukture za 2022. godinu kojim su uplaćena sredstva u iznosu od 3.941.200 €. Sastavnim dijelom ovog ugovora definisane su neophodne količine potrebnog materijala, opreme i rezervnih dijelova, radovi za koje je potrebno angažovanje trećih lica, rokovi nabavke i izvođenja radova koje je potrebno završiti do jula 2023. godine kako bi se obezbjedila pouzdanost željezničke infrastrukture kroz tekuće preventivno (prije kvara) i korektivno (redovno i vanredno) održavanje u cilju bezbjednog i nesmetanog obavljanja željezničkog saobraćaja, kvalitetnog i urednog prevoza i obezbjeđivanja raspoloživosti infrastrukturnih kapaciteta otklanjanjem laganih vožnji i „uskih grla”.

Takođe, u cilju zadovoljena potreba za prevozom putnika vršene su shodno mogućim raspoloživim sredstvima i veće opravke voznih sredstava. Tokom 2022.godine s ciljem očuvanja i podizanja nivoa bezbjednosti, Željeznički prevoz Crne Gore je u održavanje i remont voznih sredstva, a time u očuvanje i podizanje ukupnog nivoa bezbjednosti, realizovano 954.989,69€ sa uračunatim PDV-om. Završena je redovna (investiciona) opravka ranga srednje opravke na vučenim voznim sredstvima:

- Troje putničkih kola tipa WLAB,
- Jednim kušet kolima tipa “Bcx” individualnog broja,
- Jednim kušet kola tipa „Acx”,
- Redovna investiciona opravka EMV 412/416.

U 2022-oj godini započete su i investicije koje će biti realizovane tokom 2023.godine u vrijednosti od 778.688,84€ :

- Redovna investiciona opravka dizel lokomotive 643-051,
- Srednja opravka troje putničkih kola tipa Z.

Ukupna vrijednost investicija koje su završene i koje su u toku u vozna sredstva u 2022. godini iznosi 1.733.678.8€.

U skladu sa odredbama Pravilnika o načinu održavanja željezničkih vozila, na teretnim vagonima u vlasništvu Montecarga, vrše se redovne aktivnosti na tekućem održavanju istih, kao i aktivnosti na redovnom (investicionom) održavanju, koje slijedi nakon isteka roka revizije. Za 2022. godinu, u okviru godišnjeg Ugovora sa AD OŽVS ukupno je urađeno dvadeset (20) vagona u redovnoj opravci (RO), dok nije bilo produženja roka redovne opravke (PRO). Takođe rađeno je kod ovlašćenih serviseru u Srbiji na remontu i zamjeni metalnog poda na 70 Eas vagona i remontu 20 Regs vagona. Potpisan je ugovor za modernizaciju i remont 12 Eas vagona. Prema planu javnih nabavki za 2022. godinu izvršena je nabavka rezervnih dijelova za opravku vagona, nabavka kočionih papuča i monoblok točkova, izvršene usluge reatestacije opreme i sklopova. Ukupna vrijednost svih prethodno navedenih aktivnosti je 1.085.000 eura.

Pored navedenih mjera koje se sprovode sa ciljem podizanja nivoa bezbjednosti značajnu ulogu imaju i Službe unutrašnje kontrole u željezničkim društvima čija je osnovna djelatnost sprovođenje propisa o bezbjednosti željezničkog saobraćaja, te preventivno i instruktivno djelovanje s ciljem sprječavanja nepravilnosti u radu, otkrivanje i ukazivanje na pojave, uzroke i posljedice nepravilnosti u radu i rukovanju, kao i preduzimanje mjera za bezbjedno i redovno odvijanje željezničkog saobraćaja. Ovlašćeni službenici iz Službi unutrašnje kontrole, svaki u svom djelokrugu rada, kontrolisali su sprovođenje propisa iz oblasti bezbjednosti u željezničkom saobraćaju, u cilju sprečavanja nepravilnosti u radu koje su mogle ugroziti bezbjedano odvijanje saobraćaja. Sve uočene pojave, nepravilnosti i neusaglašenosti u procesu rada koje su mogle ugroziti bezbjednost željezničkog saobraćaja, bezbjednost zaposlenih u radu, nanijeti štetu i narušiti ugled željezničkih društava, kao i mogući uzroci i posljedice nepravilnog rada i rukovanja sredstvima rada u okviru svoje nadležnosti, konstatovani su zapisnicima. Na taj način omogućeno je preventivno i instruktivno djelovanje na licu mjesta u cilju preduzimanja mjera na otklanjanju uočenih nepravilnosti u procesu rada. Uvidom u dokumentaciju izdatom od strane Unutrašnje kontrole (zapisnici, rešenja i td) sva tri društva da se zaključiti da su ovlašćeni službenici vršili kontrolu u skladu sa odredbama zakona, podzakonskih akta i opštih akata društava, kojima se uređuje bezbjednost željezničkog saobraćaja, bezbjednost zaposlenih na održavanju željezničkih vozničkih sredstava, kroz kontrolu sprovođenja mjera zaštite na radu, životne sredine i imovine društava.

8 NADZOR NAD ŽELJEZNIČKIM PREVOZNICIMA I UPRAVLJAČEM INFRASTRUKTURE

Nadzor nad željezničkim preduzećima i upravljačem infrastrukture vršen je od strane:

- Inspektora za željeznički saobraćaj putem pregleda koji su uglavnom vršeni po službenoj dužnosti shodno internim planovima inspektora, po ukazanoj potrebi, zahtjevima željezničkih društava, nevladinih organizacija ili drugih subjekata i na osnovu kojih su ispostavljeni zapisnici i rješenja o otklanjanju nedostataka željezničkim društvima;
- Uprave za željeznice kontrolom izvršenih radova na tekućem održavanju javne željezničke infrastrukture po Programu tekućeg održavanja za sredstva odobrena Budžetom kao i kontrolom i kroz kvartalni Izvještaj o realizaciji preduzetih obaveza iz Ugovora o obavezi javnog prevoza.

9 IZVJEŠTAJ O RADU NACIONALNE KOMISIJE ZA ISTRAŽIVANJE NESREĆA I OZBILJNIH NEZGODA VAZDUHOPLOVA, VANREDNIH DOGAĐAJA KOJI UGROŽAVAJU BEZBJEDNOST ŽELJEZNIČKOG SAOBRAĆAJA I POMORSKIH NEZGODA I NESREĆA ZA 2022. GODINU

Shodno Zakonu o vazdušnom saobraćaju (*Sl. list CG br. 30/12, 30/17 i 82/20*), Zakonu o bezbjednosti, organizaciji i efikasnosti željezničkog prevoza ("Službeni list CG", broj 1/14) i Zakonu o sigurnosti pomorske plovidbe ("Službeni list CG", broj 62/13), Nacionalna komisija za istraživanje nesreća je samostalna u radu i funkcionalno je nezavisna od svih subjekata

čija je djelatnost regulisana ovim zakonima, kao i drugih tijela ili lica koja bi mogla biti od uticaja na objektivnost i samostalnost u radu Komisije. Komisija vrši istraživanje nesreća i ozbiljnih nezgoda u vazdušnom, željezničkom i pomorskom saobraćaju sa ciljem da utvrdi uzroke nesreća ili ozbiljnih nezgoda, izradi i da sigurnosne preporuke radi poboljšanja sigurnosti, vodi Nacionalne baze podataka o nesrecama i ozbiljnim nezgodama i događajima koji ugrožavaju sigurnost; dostavlja podatke iz Nacionalne baze podataka međunarodnim organizacijama u skladu sa zaključenim međunarodnim ugovorima; saraduje sa drugim istražnim organima za istrage nesreća; objavljuje rezultate istraga uz poštovanje načela zaštite ličnih podataka; predlaže i ažurira liste nezavisnih stručnjaka za istragu nesreća i ozbiljnih nezgoda (u daljem tekstu: Lista stručnjaka); dostavlja Vladi godišnji izvještaj o radu, do 31. marta tekuće za prethodnu godinu.

U oblasti željezničkog saobraćaja, tokom godine Komisija je procesuirala 17 događaja koji su procijenjeni kao nesreća ili ozbiljna nezgoda, a za njih 15 su izrađeni završni izvještaji. Za preostala 2 događaja izvještaji će biti završeni tokom 2023.godine.

Na osnovu rezultata istraga (vanrednih događaja navedenih u tački A), a u cilju poboljšanja bezbjednosti u željezničkom saobraćaju, Komisija je izrekla slijedeće sigurnosne preporuke:

-da redovnoj provjeri stručne osposobljenosti podliježu željeznički radnici i njihovi neposredni rukovodioci -šefovi radnih jedinica (stanica; pružnih dionica; dionica KM,TT, CDU; vuče ; prevoza itd).

-da se redovna provjera stručne osposobljenosti željezničkih radnika i šefova radnih jedinica mora obavljati svake godine.

-da komisiju za polaganje stručnih ispita obrazuje na nivou Ministarstvo.

-da se u smislu navedenih preporuka izvrše izmjene i dopune Zakona o bezbjednosti, organizaciji i efikasnosti željezničkog prevoza čl. 80 i 81.

10 PRIJEDLOG MJERA ZA POBOLJŠANJE STANJA BEZBJEDNOSTI

Jedno od ograničenja kada je u pitanju željeznički saobraćaj sa kojima se suočava Crna Gora, jeste zastarjela i nedovoljno razvijena željeznička infrastruktura, skromna sposobnost infrastrukturnih podsistema i zastarjela vozna sredstva.

Upravo ovakvo stanje infrastrukture i voznih sredstava zahtjeva permanentno preventivne mjere koje moraju stalno preduzimati željeznička privredna društva u saradnji sa nadležnim organima i institucijama radi povećanja nivoa bezbjednosti željezničkog saobraćaja:

- inteziviranje saradnje sa međunarodnim institucijama u cilju iznalaženja finansijskih sredstava za implementaciju investicionih projekata na modernizaciji i rekonstrukciji željezničke infrastrukture i modernizaciji voznih sredstava,

- kontrola primjene zakona, podzakonskih propisa i opštih akata željezničkih društava kojim se organizuje, reguliše i obezbjeđuje bezbjedan rad u željezničkom saobraćaju,

- kontrola rada izvršnog osoblja i ostalih zaposlenih koji učestvuju u održavanju infrastrukture, organizaciji prevoza i prevozu robe i putnika,

- kontrola ispravnosti i upotrebljivosti protivpožarne opreme u radnim jedinicama, na voznim sredstvima i objektima, kao i redovno održavanje pružnog pojasa i zaštita infrastrukture sa naročitim akcentom na protiv požarnu sezonu,

- pojačana kontrolu preglednih službi vozova sa naročitim akcentom na kočione papuče i umetke prilikom saobraćanja vozova u ljetnoj sezoni na dionicama Lutovo – Podgorica i Ostrog-Danilovgrad u cilju zaštite pragova i pružnog pojasa,

- kontrola ispunjavanja opštih i posebnih uslova za željezničko osoblje koje učestvuje u vršenju željezničkog saobraćaja u pogledu propisane stručne i zdravstvene sposobnosti,
- kontrola primjene propisa o radnom vremenu voznog osoblja, osoblja za regulisanje saobraćaja i drugog osoblja u radnim jedinicama, službama i sektorima,
- pojačana kontrola i nadzor održavanja neophodnog nivoa ispravnosti svih tehničkih elemenata željezničke infrastrukture, sa posebnim akcentom na signalno-sigurnosne uređaje
- intezivirati rad na usklađivanju važećih propisa i izradi internih akata,
- intezivirati rad na obuci zaposlenih u pogledu primjene novih evropskih standarda u održavanju, nabavci, modernizaciji, primjeni novih sistema u infrastrukturi i novim voznim sredstvima organizacijom seminara, posjetom sajmovima, gradilištima, radionicama, objektima,
- intezivirati rad na poučavanju izvršnog osoblja, analizi vanrednih događaja i stručnom pripremanju i sprovođenju redovne i vanredne provjere stručne osposobljenosti kojoj podliježu željeznički radnici i njihovi neposredni rukovodioci,
- blagovremeno donošenjem planova za ostvarenje postavljenih ciljeva bezbjednosti, sprovesti revizije i kontrole isljeđenja vanrednih događaja i preduzete mjere izvršavati u najkraćem roku,
- intezivirati saradnju sa organima lokalnih uprava na očuvanju i zaštiti svih infrastrukturnih kapaciteta, pooštavanjem mjera zaštite željezničke infrastrukture od uzurpacija, neodobrene gradnje, šteta, krađa, itd. sa prijedlogom uvođenja novih kaznenih mjera u zakonskoj regulativi i uključivanje svih inspeksijskih službi i institucija, shodno organizaciji rada državne i lokalne – opštinske uprave i posebnim mjerama nadležnih Ministarstava, Uprava i opština,
- sa organima lokalnih uprava sa ciljem unapređenja bezbednosti saobraćaja i smanjenja broja vanrednih događaja na putnim prelazima intezivirati rad na smanjenju broja putnih prelaza (denivelacija, svođenje više prelaza na zajedničko mjesto ukrštanja ili ukidanja putnih prelaza) i izvršiti nadogradnju pasivno osiguranih mjesta ukrštanja željezničke pruge i javnog puta ugradnjom savremene signalizacije gdje to moguće i gdje je to neophodno,
- podizanje svijesti vozača drumskih vozila o vlastitoj odgovornosti i naglasiti potrebu poštovanja znakova i propisa, putem medija i internet portala,
- u saradnji sa svim auto školama posebnu pažnju obratiti prilikom obuke novih vozača i upriliagoditi gostovanje predstavnika ŽICG koji bi iznosili svoje preporuke i preventivno djelovali na ponašanje i svijest budućih vozača,
- pojačati kontrolu drumskog saobraćaja na putnim prelazima u saradnji sa Ministarstvom unutrašnjih poslova naročito u vremenskim terminima kada je saobraćaj inteziviran,
- bolja informisanost i vaspitno obrazovni rad u domenu unapređenja saobraćajne kulture djece i građana iz oblasti bezbjednosti željezničkog saobraćaja, putem medija i internet portala,

Dosadašnja politika u primjeni SUB-a nije dala očekivane rezultate. Dok je kod nekih željezničkih društava u odnosu na prethodni period evidentan pomak (Željeznički prevoz) druga društva nemaju te rezultate. Zato je neophodno nastaviti sa striktnom implementacijom SUB-a, pridržavajući se Politike bezbjednosti, kao i donošenje svih neophodnih elemenata SUB-a, kao okvira kojim se definišu uslovi za podizanje nivoa bezbjednosti željezničkog saobraćaja uz neophodno popunjavanje sistematizacija željezničkih društava stručnim kadrovima kao i potrebnim brojem izvršilaca. Neophodne su i obuke vezane za važnost nadzora (audita) SUB-a, strukturu SUB-a, ocjenu i nadzor SUB-a, postupak i pravila nadzora (audita), obrada procedura i nadzor nad primjenom procedura, plan nadzora, izrada završnog izvještaja i naložene mjere.

Kvalitetno i odgovorno održavanje saobraćajne infrastrukture i voznih sredstava podrazumijeva postojanje planiranog sistema održavanja zasnovanog na detaljno snimljenom stanju željezničke infrastrukture i voznih sredstava i efikasno organizovanom sistemu

održavanja. Ovakvo održavanje ima još veće efekte ako je usklađeno sa funkcionisanjem saobraćaja. Zato je sistemsko planiranje radova ne samo na održavanju, već i na modernizaciji i rekonstrukciji infrastrukture preduslov za obezbjeđenje nesmetanog i kontinuiranog procesa opravke infrastrukture, većeg stepena bezbjednosti i sigurnosti u željezničkom saobraćaju, kao i većeg nivoa kvaliteta usluga, sa jedne strane, a sa druge, preduslov koji neće onemogućiti željezničke prevoznike u obavljanju njihove djelatnosti na način da izgube korisnike usluga i tržišne potencijale. Imajući u vidu zastarjelost infrastrukture i nedovoljna godišnja budžetska sredstva za održavanje infrastrukture međunarodni krediti u narednom periodu će biti osnovni preduslov za poboljšanje njenog stanja. Zato državne institucije odgovorne za obezbjeđenje i upravljanje investicijama na željezničkoj infrastrukturi moraju biti fokusirane isključivo na efikasno korišćenje sredstava i dobijanje maksimalne koristi od tih sredstava, u skladu sa svojom misijom. Isto se odnosi i na obezbjeđenje sredstava za obnovu i modernizaciju voznih sredstava željezničkih prevoznika imajući u vidu zastarjelost voznog parka.

U cilju realizacije prethodno navedenog, željeznički sektor u Crnoj Gori se u ovom trenutku susreće sa nizom slabosti koje se ogledaju u: nedostatku kadrova (nezainteresovanost kadra za željeznički sistem zbog malih plata, odliv kadra zbog smjene generacija i sl.) koji mogu kvalitetno odgovoriti postavljenim ciljevima u gotovo svim segmentima poslovanja željezničkog sistema, nedovoljanom broju edukovanih kadrova, nerazvijenom sektoru za strateško planiranje, sporu izradi i realizaciji projekata, nedovoljnom broju kvalitetnih projekata za dobijanje sredstava iz EU izvora, uključivanjem previše institucija u pripremi projekata, nedostatku inovacija i novih tehnologija, ne postojanja dovoljnog broja domaćih kompanija za projekte željezničke infrastrukture, nezainteresovanošću značajnih evropskih kompanija za projekte željezničke infrastrukture zbog malih iznosa ugovora za projekte modernizacije i rekonstrukcije infrastrukture (najveći iznos sklopljen za sanaciju tunela 6,8 mil. eura) i sl. Zato je zadatak svih činilaca željezničkog sektora, prvenstveno menadžmenta željezničkih preduzeća stvaranje kadrova koji mogu odgovoriti sve zahtjevnijim potrebama željezničkog saobraćaja.

Upravo sve prethodno navedeno, prepoznato je i u strateškim dokumentima kada je u pitanju željeznički saobraćaj:

- *Strategija saobraćaja za period 2019-2035. godine*

Strategija saobraćaja predstavlja osnovni strateški dokument države za razvoj svih vidova saobraćaja, uključujući i željeznički saobraćaj kao i analizu aktuelne transportne politike Evropske unije, reformi željezničkog sektora, obnovi postojeće i izgradnji nove željezničke infrastrukture, proaktivnom djelovanju prema klijentima na tržištu transporta robe, prevozu putnika i bezbjednosti saobraćaja;

- *Strategija razvoja željeznice za period 2017-2027.godina*

Strategija razvoja željeznice daje planirane ciljeve i smjernice razvoja željeznice (infrastrukture i saobraćaja) sa pravcima, mjerama i ciljevima razvoja vezanih za: stavljanje korisnika u centar saobraćajne politike - transparentnost, obezbjeđivanje i korišćenje sredstava za željezničku infrastrukturu, finansijsku održivost i samoodrživost željezničke infrastrukture, maksimiziranje razvojnih potencijala regiona Crne Gore kroz poboljšanje željezničkih usluga, kvalitetno i odgovorno održavanje željezničke infrastrukture i redovnosti saobraćaja, efikasan i efektivan sistem državnih institucija koje vode brigu o željezničkom sektoru, funkcionalan i moderan željeznički sistem sposoban da se suoči sa konkurencijom, zaštitu prostora Crne Gore od negativnih uticaja saobraćaja, željezničku mrežu Crne Gore integrisanu u Trans-evropsku transportnu mrežu (TEN-T). U skladu sa navedenim mjerilima dati su načini, obim i dinamika realizacije ciljeva, okvirna finansijska sredstva, izvori finansiranja i drugi elementi od značaja za razvoj željeznice.

IZVORI PODATAKA

- *Godišnji izvještaj o bezbjednosti u željezničkom saobraćaju za 2022. god., MONTECARGO“.*
- *Godišnji izvještaj o bezbjednosti u željezničkom saobraćaju za 2022. god. ŽPCG*
- *Godišnji izvještaj o bezbjednosti u željezničkom saobraćaju za 2021. god. ŽICG*
- *Godišnji izvještaj Nacionalne komisije za isleđenje vanrednih događaja za 2022. godinu*
- *Pregledi, kontrole i izvještaji od strane Uprave za željeznice*

Nedostaju podaci iz:

- *Godišnjeg izvještaja o inspekcijskom nadzoru Inspektora za željeznice za 2021.god.*

Crna Gora
Uprava za željeznice

Adresa: Hercegovačka 75
81000 Podgorica, Crna Gora
tel: +382 20 232 237
fax: +382 20 232 128
www.gov.me/uzz; info@dzzcg.me

Br. 01-344/23-438/1

12.10.2023. godine

**GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O BEZBJEDNOSTI ŽELJEZNIČKOG
SAOBRAĆAJA
ZA 2022. GODINU**

Obradio:

mr Miroslav Kukavičić, dipl.građ.ing.

DIREKTOR

MSc Denis Lukač, dipl. inž. saob.

